

ENQUESTA DE PERCEPCIÓ SOBRE EL MÓN RURAL

INFORME 2008

Fundació del
Món Rural

INDEX

Presentació.....	3
Contingut de l'estudi.....	4
Estructura de l'informe	4
Metodologia.....	5
1. El món rural a Catalunya: imatge i percepció	7
1.1. Satisfacció amb el tipus de vida.....	9
1.2. Qualitat dels serveis públics i integració.....	12
1.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural.....	12
1.2.2. Escola rural i ocupació	14
1.2.3. Dones i joves	16
1.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari...	17
1.3.1. El futur del sector agrari	17
1.3.2. Canvi climàtic i medi ambient	21
1.3.3. Gestió de l'aigua	25
1.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.	26
1.3.5. El preu dels aliments	30
2. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció de la ruralitat.....	33
2.1. Satisfacció amb el nivell de vida	34
2.2. Qualitat dels serveis públics i integració.....	36
2.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural.....	36
2.2.2. Escoles rurals	37
2.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari...	38
2.3.1. El futur del sector agrari	38
2.3.2. Canvi climàtic i medi ambient	39
2.3.3. Gestió de l'aigua	41
2.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.	42
3. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció del sexe	45
3.1. Satisfacció amb el tipus de vida.....	46
3.2. Qualitat dels serveis públics i integració.....	47
3.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural.....	47
3.2.2. Dones i joves	49
3.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari...	50
3.3.1. El futur del sector agrari	50
3.3.2. Canvi climàtic i medi ambient	51
3.3.3. Gestió de l'aigua	55
3.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.	56
3.3.5. El preu dels aliments	59
4. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció de l'edat.....	61
4.1. Satisfacció amb el nivell de vida	62
4.2. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari...	63
4.2.1. El futur del sector agrari	63
4.2.2. Canvi climàtic i medi ambient	63
4.2.3. Gestió de l'aigua	66
4.2.4. Identificació i valoració dels productes catalans.	67
4.2.5. El preu dels aliments	69
5. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció del nivell d'estudis	71
5.1. Satisfacció amb el nivell de vida	72
5.2. Qualitat dels serveis públics i integració.....	73
5.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural.....	73
5.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari...	74
5.3.1. El futur del sector agrari	74
5.3.2. Canvi climàtic i medi ambient	77
5.3.3. Gestió de l'aigua	78
5.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.	79

Presentació

La Fundació del Món Rural, és una iniciativa privada que compta amb el suport del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural de la Generalitat de Catalunya.

Donat que constitueix una eina fonamental per a treballar pel desenvolupament de la població del món rural, entre les seves funcions està la de fer un seguiment permanent i una observació crítica, sobre el grau d'acompliment de les propostes sorgides en el marc del primer Congrés del Món Rural, celebrat en el 2006.

Per tant, a més de publicar les conclusions de l'esmentat Congrés, la Fundació realitza i impulsa estudis, observatoris i publicacions que donen resposta a les demandes d'informació sorgides en l'àmbit governamental i en altres entorns territorials. L'estudi que aquí es presenta és un producte resultant d'aquesta inquietud.

Els resultats que es presenten a continuació provenen d'una enquesta realitzada entre els mesos de Maig i Juny a una mostra de 1.200 persones representatives de la població catalana major de 18 anys i distribuïda a quatre zones definides en funció del seu grau de ruralitat. L'estudi previ per definir aquestes quatre zones ha estat fet pel tècnics de la Fundació del Món Rural tenint en compte les variables total de població per municipi i densitat de població municipal. Els criteris emprats es resumeixen en la següent taula:

Taula de ruralitat

		Densitat (h/km ²)		
		> 200	20 a 200	< 20
Habitants	> 5.000	Urbà	Rural dens	Rural dens
	2.000 a 5.000	Rural dens	Rural dens	Rural
	500 a 2.000	Rural dens	Rural	Rural profund
	< 500	Rural	Rural profund	Rural profund

Contingut de l'estudi

En relació amb el contingut de l'estudi, enguany s'ha establert els següents grans apartats:

- Satisfacció amb el nivell de vida
- Qualitat dels serveis públics al món rural
- Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic
- Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari
- Boscos
- La gestió de l'aigua i l'ús agrari
- El preu dels aliments
- Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris
- Escola Rural i ocupació
- Dones, joves i desenvolupament personal i professional: igualtat d'oportunitats món rural – món urbà
- Polítiques públiques
- Mitjans de comunicació i Món Rural

També s'ha inclòs un apartat en el que es recollien dades del perfil sociològic dels entrevistats. Aquestes dades són les que posteriorment han permès fer una anàlisi segmentada dels resultats obtinguts.

Estructura de l'informe

A l'hora de presentar els resultats de l'estudi s'ha optat per estructurar l'informe de la següent manera: En primer lloc, fer una presentació de totes les dades de manera que se'n pugui fer una lectura com més àgil millor. En un segon bloc es descriu la variabilitat dels resultats en funció de les principals variables de segmentació. Aquest segon bloc permet una anàlisi temàtica i més aprofundida de les dades. Així, es poden apreciar les diferències en les respostes dels entrevistats segons el nivell de ruralitat del municipi on viu, segons l'edat, el sexe, etc.

Concretament, els apartats de l'estudi són els següents:

Primer Bloc (resultats globals)

- El Món Rural a Catalunya. Imatge i percepció

Segon Bloc (resultats segmentats)

- El Món Rural a Catalunya. Imatge i percepció dels homes i de les dones.
- El Món Rural a Catalunya. Imatge i percepció en funció de l'edat.
- El Món Rural a Catalunya. Imatge i percepció en funció del nivell d'estudis.
- El Món Rural a Catalunya. Imatge i percepció segons grau de ruralitat del municipi de residència

Metodologia

Pel que fa a la metodologia, l'estudi es fonamenta en les respostes proporcionades per una mostra representativa de la població resident a Catalunya de 18 i més anys.

Fitxa tècnica

Tipus d'entrevista: Telefòniques a la llar dels entrevistats. Les entrevistes han estat fetes amb un sistema CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*).

Univers: El conjunt de residents a Catalunya majors de 18 anys

Mostra: 1.200 entrevistes amb quotes en funció del sexe, l'edat i el grau de ruralitat del municipi de residència. S'ha sobrerrepresentat les zones rural / rural profund i rural dens per tal de millorar-ne el marge d'error associat. Els resultats finals han estat ponderats per tal d'equilibrar la representativitat de la població de cada zona.

Marge d'error: Pel conjunt de resultats és de $\pm 3,4\%$ en els casos de màxima indeterminació ($p=q=50\%$) i per un interval de confiança del 95,5%.

Dates del treball de camp: Del 28 de maig al 6 de juny de 2008.

Població, entrevistes i marge d'error per zona

Tipologia	Total Població	Percentatge	Entrevistes	Marge d'error	Marge d'error
Urbà	6.029.322	84,51%	800	3,5	3,5
Rural / R. profund	370.550	5,19%	200	7,1	5,2
Rural Dens	734.825	10,30%	200	7,1	
Total	7.134.697	100,00%	1.200	3,4	3,4

Pel que fa a la metodologia estadística emprada en l'obtenció dels resultats, les anàlisis s'han dut a terme utilitzant el paquet estadístic SPSS en la seva versió 16.0.

S'han realitzat:

- Anàlisis descriptius: taules i gràfics de freqüències, càlculs de mitjanes, desviacions típiques i altres estadístics de posició.
- Anàlisis inferencials: taules de contingència amb les corresponents proves de contrast de diferència de proporcions tipus Chi quadrat. Contrastos de diferències de mitjanes tipus ANOVA. Cada tècnica ha estat escollida en funció de les característiques de les variables a tractar.

Les relacions que s'han establert i contrastat entre les diferents variables de l'estudi s'han escollit en funció del seu interès dins de cada capítol, ja que no totes eren significatives o no sempre tenien un fonament hipotètic justificat.

1. El món rural a Catalunya: imatge i percepció¹

Els tres principals problemes de Catalunya, segons els entrevistats, estan vinculats a qüestions de caire econòmic o relacionats amb la immigració. En primer lloc, l'atur o les qüestions vinculades a la feina i, en segon lloc, els preus tan elevats dels productes. En tercer apareix la immigració (veure taula 1).

Taula 1. Principals problemes de Catalunya

Atur o qüestions relacionades amb la feina	24,0%
Preus elevats dels productes	17,7%
Immigració	17,2%

En relació als problemes del municipi on viu l'entrevistat, les respostes es multipliquen i es diversifiquen. De tota manera la immigració i l'atur continuen sent les respostes més recollides. En aquest cas l'habitatge i la inseguretat ocuparien el tercer lloc i el transport públic el quart (veure taula 2).

Taula 2. Principals problemes del seu municipi

Immigració	10,8%
Atur o qüestions relacionades amb la feina	9,5%
Habitatge	8,1%
Inseguretat	8,0%
Transport públic	6,8%

Quan es centra l'atenció dels entrevistats als pobles petits de Catalunya els problemes que es mencionen canvien significativament. El principal problema és clarament la comunicació. L'atur es manté en el segon lloc i a partir d'aquí apareixen qüestions que no apareixien ni pel conjunt de Catalunya ni relacionats amb el municipi de residència. Concretament, es tracta de qüestions relacionades amb els serveis i els equipaments (transport públic, serveis i recursos, sanitat) o amb una problemàtica específica dels pobles petits com ara el despoblament. (veure taula 3).

¹ Aquesta primera part inclou les preguntes ofertes plantejades a l'inici de l'estudi i l'objectiu 11. *Polítiques públiques*

Taula 3. Principals problemes dels pobles petits

Comunicació	17,4%
Atur o qüestions relacionades amb la feina	16,2%
Transport públic	11,2%
Serveis i recursos (en general)	8,8%
Despoblament	8,2%
Sanitat	6,4%

La identificació dels principals problemes del municipi presenta algunes variacions segons el segment de població que s'analitzi. Així, per exemple. Els homes i els residents a les zones urbanes presenten una major preocupació per la immigració. També es pot apreciar com la qüestió de la inseguretat no és present entre els que viuen a les zones rurals i rurals profundes.

Taula 4. Principals problemes del seu municipi (segons sexe)

	Homes	Dones
Immigració	12,2%	9,4%
Atur / La feina	9,8%	9,2%
Habitatge	7,8%	8,5%
Inseguretat / Delinqüència	9,2%	6,8%

Taula 5. Principals problemes del seu municipi (segons ruralitat)

	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
Immigració	7,8%	3,4%	11,9%
Atur / La feina	9,2%	10,3%	9,4%
Habitatge	4,3%	4,2%	8,8%
Inseguretat / Delinqüència	1,5%	6,3%	8,6%

Pel que fa als principals problemes dels pobles petits resulta significativa la major preocupació de les dones pel transport públic. També es detecta una major incidències de les problemàtiques relacionades amb l'atur a les zones rurals denses.

Taula 6. Principals problemes dels pobles petits (segons sexe)

	Homes	Dones
Les comunicacions	18,1%	16,7%
Atur	15,4%	17,0%
Transport públic	7,3%	15,0%
Serveis i els recursos	10,3%	7,2%
Despoblament	8,9%	7,5%

Taula 7. Principals problemes dels pobles petits (segons ruralitat)

	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
Les comunicacions	15,1%	18,5%	17,4%
Atur	17,8%	23,2%	15,3%
Transport públic	11,4%	10,0%	11,3%
Serveis i els recursos	9,0%	6,9%	9,0%
Despoblament	5,1%	3,5%	8,9%

1.1. Satisfacció amb el tipus de vida²

La primera part de l'enquesta té per objectiu mesurar la satisfacció amb el tipus de vida dels catalans. Per tal de mesurar aquest grau de satisfacció, es realitzen tres preguntes: la primera s'interessa pel grau personal de satisfacció de l'entrevistat; la segona vol conèixer com l'entrevistat valora el nivell de vida de la gent que viu al seu mateix municipi; i la tercera pregunta pels pobles petits de Catalunya.

En general, els catalans valoren de manera positiva, tant el seu nivell de vida com el de la gent més propera o la gent que viu als pobles més petits. Concretament, en relació a la pròpia satisfacció (veure taula 3), gairebé tres quartes parts afirmen estar molt o bastant satisfets amb el tipus de vida que porten. Tan sols el 13% expressen opinions totalment negatives.

Taula 8. Grau de satisfacció amb el tipus de vida que porta

Molt satisfet	20,0%
Bastant satisfet	51,7%
Normal	14,9%
Poc satisfet	10,8%
Gens satisfet	2,2%
NS/NC	0,5%

Si bé continua sent una valoració majoritàriament positiva, menys de la meitat dels catalans (46,8%) perceben que la vida de la gent dels seus respectius municipis ha millorat durant els darrers anys (veure taula 4). En aquest cas, al voltant del 30% consideren que el nivell de vida dels seus conciutadans ha empitjorat en els darrers anys.

² Aquest apartat inclou els objectius: 1. Satisfacció amb el nivell de vida; 13. Mijtans de comunicació i món rural

Taula 9. La qualitat de vida de la gent al municipi on viu...

Ha millorat molt	5,0%
Ha millorat	41,8%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	17,9%
Ha empitjorat	29,2%
Ha empitjorat molt	3,8%
NS/NC	2,4%

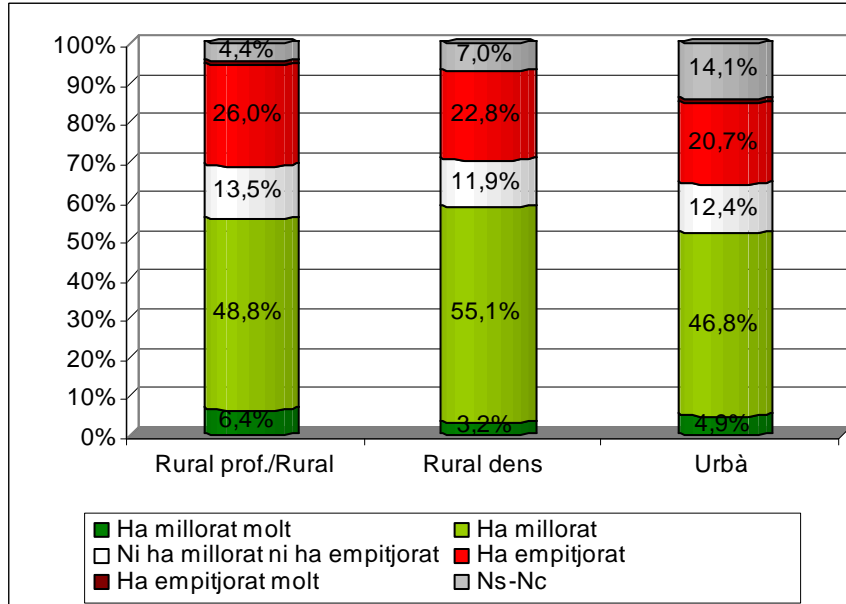
Finalment, per tancar aquest primer bloc, en relació a la qualitat de vida als pobles petits els que creuen que ha millorat superen lleument el 50% (veure taula 5), mentre que pel 22% el nivell de vida ha empitjorat darrerament. No obstant això, els catalans mostren un cert desconeixement en relació als pobles petits: el 12% diu no saber si la qualitat de vida ha millorat o bé ha empitjorat. Aquest percentatge és el més elevat de les tres preguntes que conformen aquest bloc. Val a dir que és bàsicament a les zones urbanes on el desconeixement és més elevat.

Taula 10. La qualitat de vida als pobles petits...

Ha millorat molt	4,8%
Ha millorat	47,8%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	12,4%
Ha empitjorat	21,2%
Ha empitjorat molt	1,0%
NS/NC	12,9%

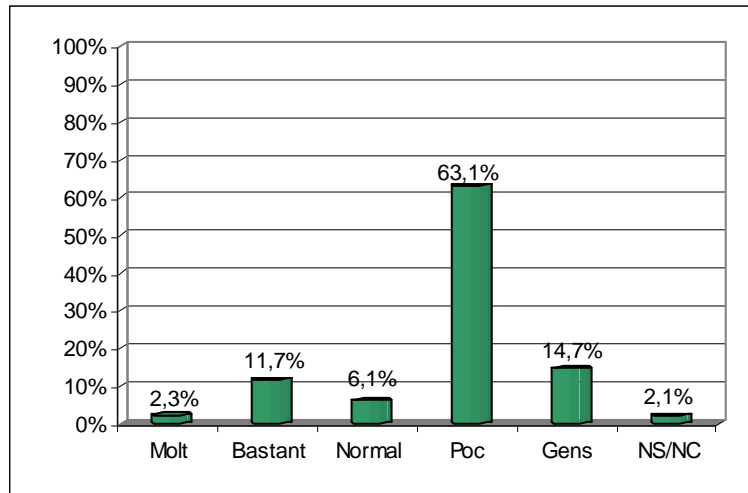
Altrament, tot i que aquesta qüestió serà tractada més endavant, avancem aquí que els residents a l'àmbit rural dens són els que més sovint diuen que la qualitat de vida als pobles petits ha millorat.

Gràfic 1. La qualitat de vida als pobles petits...

Una de les possibles causes d'aquest augment en el percentatge de no resposta pot anar lligat al fet que els mitjans de comunicació no informen prou sobre l'àmbit rural. El gràfic 1 ens mostra com prop del 80% dels entrevistats consideren que els mitjans de comunicació informen poc o gens sobre el que passa a les zones rurals.

Gràfic 2. Mitjans de comunicació informen del que passa a les zones rurals?

1.2. Qualitat dels serveis públics i integració³

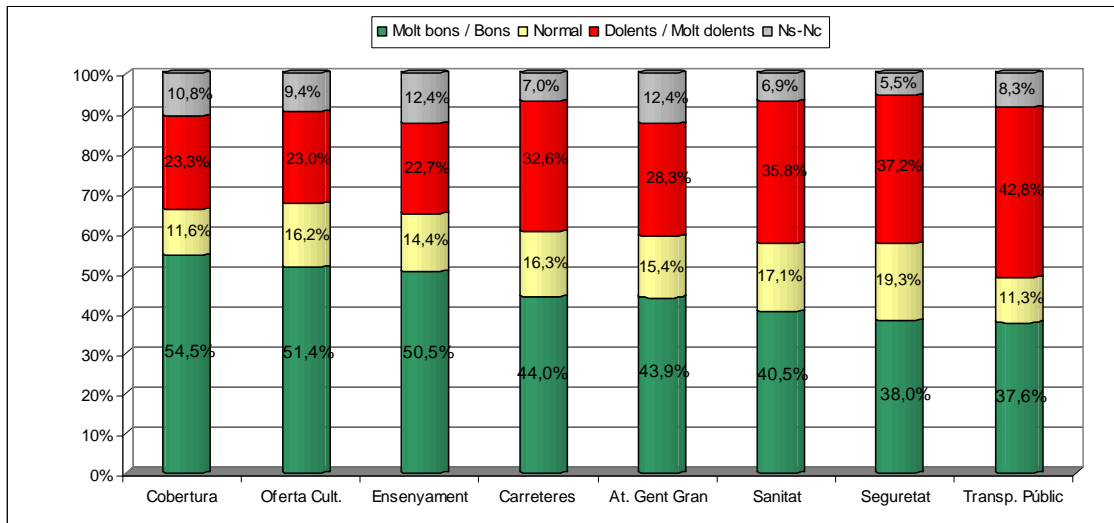
Aquest segon bloc inclou totes aquelles preguntes de l'estudi adreçades a conèixer com es valoren els serveis públics al món rural parant especial atenció al cas de l'educació a través de la valoració de les escoles rurals. També recull la percepció sobre la integració dels col·lectius més sensibles, com són les dones i els joves, tot comparant els àmbits rural i urbà.

1.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural

En total, dels vuit serveis que s'avaluen en aquest estudi, el millor valorat és la cobertura telefònica i Internet i el pitjor valorat és el servei de transport públic. Mentre que en el primer cas (cobertura telefònica i Internet) gairebé el 55% consideren que aquest servei es troba en una situació bona o molt bona, pel que fa al segon (transport públic) tan sols el 37% fa una valoració positiva, mentre que el 42,8% opina que el servei és deficient. Entremig d'aquests dos extrems s'ubiquen la resta de serveis, tal i com es mostra al gràfic 3.

³ Aquest apartat inclou els objectius: 2. Qualitat dels serveis públics al món rural; 9. Escola rural i ocupació; 10. Dones, joves i desenvolupament personal i professional: igualtat d'oportunitats món rural – món urbà

Gràfic 3. Qualitat serveis públics als pobles petits

Conjuntament amb el servei de cobertura telefònica i Internet, els serveis d'oferta cultural i ensenyament són considerats com a bons o molt bons per més de la meitat dels catalans. Entre el 40% i el 50% d'aprovació es troben tres serveis més, això és, el de carreteres, el d'atenció a la gent gran i el de sanitat. Finalment, per sota del 40% d'aprovació es situen el servei públic de seguretat i, com ja s'ha comentat, el de transport públic.

Si agrupem els serveis per àmbits temàtics, es poden destacar un parell de diferències significatives. En primer lloc, entre els serveis públics vinculats a les polítiques socials de l'Estat del Benestar (veure taula 6), si bé l'ensenyament rep el 50,5% d'aprovació, la sanitat als pobles petits es valorada positivament pel 40,5%, és a dir, deu punts menys. El servei d'atenció a la gent gran es situa en un punt intermig, concretament, el 44% dels catalans el valora positivament. Cal destacar que la valoració més negativa de la sanitat es dona, principalment, entre els habitants de l'àmbit urbà (veure capítol de ruralitat).

Taula 11. Qualitat dels serveis socials als pobles petits

	Ensenyament	Sanitat	At. Gent Gran
Molt bons	3,7%	4,6%	5,6%
Bons	46,8%	35,9%	38,3%
Ni bo ni dolent/normal	14,4%	17,1%	15,4%
Dolents	19,3%	28,5%	22,5%
Molt dolents	3,4%	7,3%	5,8%
NS/NC	12,4%	6,6%	12,4%

En segon lloc destaquen els serveis públics de l'àmbit de les polítiques d'infraestructures (veure taula 7). A priori no resulta tan sorprenent que el servei pitjor valorat sigui el del transport públic. Les carreteres als pobles petits són valorades força positivament (tan sols un terç dels

catalans afirmen que aquests serveis són dolents o molts dolents). És interessant observar que el servei millor valorat és el de cobertura telefònica i Internet, tot i que com es pot veure a la taula 13 a les zones rurals profundes es desmarquen d'aquesta afirmació.

Taula 12. Qualitat dels serveis d'infraestructures als pobles petits

	Cobertura telefònica i Internet	Carreteres	Transport públic
Molt bons	6,3%	3,3%	4,8%
Bons	48,2%	40,7%	32,8%
Ni bo ni dolent/normal	11,6%	16,3%	11,3%
Dolents	18,3%	27,0%	33,0%
Molt dolents	5,0%	5,6%	9,8%
NS/NC	10,6%	7,0%	8,3%

Taula 13. Qualitat dels serveis socials i d'infraestructures als pobles petits (*) (segons ruralitat)

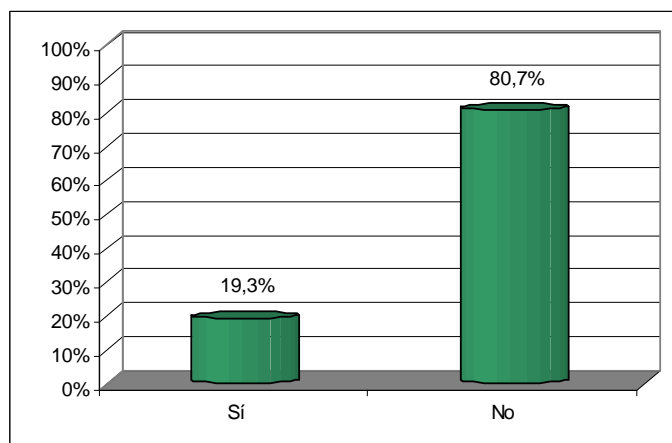
	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
Ensenyança	57,2%	61,4%	48,7%
Sanitat	52,0%	48,6%	38,8%
Atenció a la gent gran	41,9%	53,4%	42,8%
Seguretat	41,2%	37,1%	37,9%
Oferta cultural	42,9%	50,2%	52,0%
Transport públic	36,4%	34,6%	38,0%
Carreteres	53,3%	47,3%	43,1%
Cobertura telef. i internet	49,4%	63,2%	53,7%

(*) Suma dels percentatges molt bons o bons

1.2.2. Escola rural i ocupació

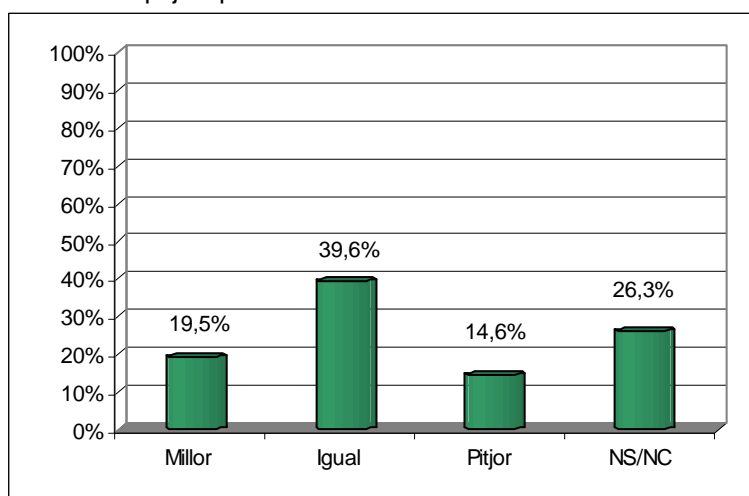
Més del 80% dels catalans afirma que ni ells ni tampoc els seus fills han estudiat a una escola rural (veure gràfic 4)

Gràfic 4. Ha estudiat a una escola rural?

No obstant això, la percepció de la qualitat de l'ensenyança a les escoles rurals no és negativa, ans el contrari (veure gràfic 5). Gairebé el 40% dels entrevistats consideren que l'educació a les escoles rurals és igual que a les escoles de les zones urbanes. Així mateix, al voltant del 20% consideren que a les escoles rurals l'ensenyament és millor, mentre que tan sols el 15% afirma que les escoles rurals donen un pitjor nivell educatiu que les escoles urbanes. Val a dir que, en part degut a la immensa majoria de població que afirma no haver estudiat a una escola rural, una quarta part de la distribució no sap respondre a la pregunta de quin tipus d'escoles donen una millor ensenyança.

Gràfic 5. L'ensenyament a les escoles rurals és millor o pitjor que el de les escoles de les zones urbanes

De les diverses raons donades per justificar que a les escoles rurals es dona una millor ensenyança destaca la que argumenta que hi ha menys alumnes per classe i que, vinculat a això, es pot donar un ensenyament més personalitzat. Els que diuen que l'ensenyament és pitjor ho atribueixen a la manca de recursos. La resta d'opcions recull respostes minoritàries.

Taula 14. Raons per justificar tipus d'ensenyament a les escoles rurals

Escoles rurals donen millor ensenyament perquè...	
Menys alumnes per classe	35,9%
Ensenyament personalitzat	27,8%
Escoles rurals donen pitjor ensenyament perquè...	
Menys mitjans	30,9%

1.2.3. Dones i joves

Les dones i els joves són dos dels col·lectius més sensibles en els temes vinculats a la inserció al món laboral. Per raons diferents, i de vegada concurrents, ambdós col·lectius han de fer front a una sèrie de dificultats que poden veure's augmentades o reduïdes en funció del seu àmbit de residència.

El 29% dels entrevistats creuen que per les dones és igual de fàcil o de difícil combinar les tasques domèstiques amb les laborals al món rural que al món urbà (veure taula 15). Pel 35% és més difícil conciliar vida privada i vida professional a les zones rurals, mentre que pel 27% aquesta combinació és més difícil en l'àmbit urbà.

Taula 15. Combinar la vida privada i professional és més fàcil a ...

Zones rurals	34,6%
Igual	28,9%
A les ciutats	26,9%
NS/NC	12,4%

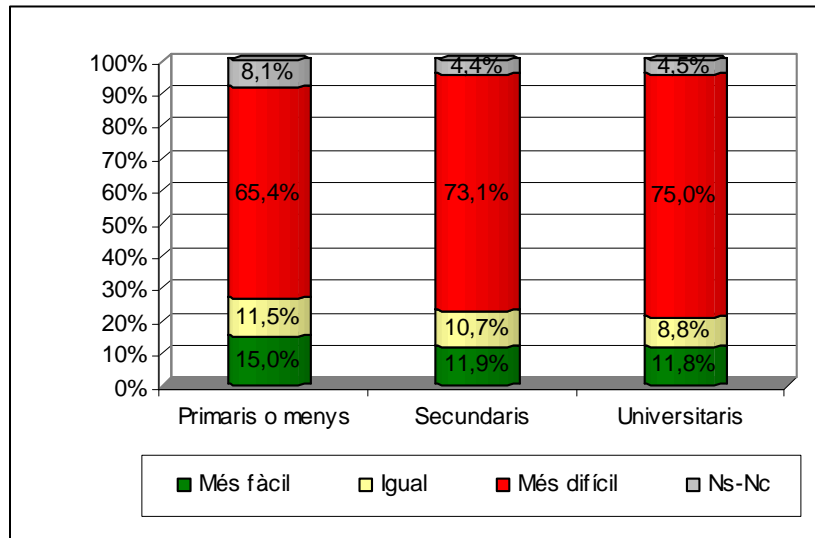
En relació als joves i les seves possibilitats de trobar feina, l'opinió majoritària és que a l'àmbit rural ho tenen més difícil que a l'àmbit urbà (veure taula 16): gairebé el 70% de la població així ho considera. Tan sols el 10% afirma que les dificultats entre una zona i l'altra són les mateixes, mentre que un 13% creu que a l'àmbit rural la incorporació al mercat laboral de la gent jove és més senzilla que a l'àmbit urbà.

Taula 16. A les zones rurals als joves els hi és més fàcil o més difícil trobar feina?

Més fàcil	13,5%
Igual	10,6%
Més difícil	69,4%
NS/NC	6,5%

La dificultat de la inserció al mercat laboral de les zones rurals és percebuda especialment per aquells que han cursat estudis universitaris.

Gràfic 6. A les zones rurals és més fàcil o més difícil pels joves trobar feina

En definitiva, si bé en el cas dels joves el posicionament majoritari apunta a les dificultats afegides de l'àmbit rural en l'accés al mercat laboral, en el cas de la conciliació dels àmbits familiar i laboral les opinions estan més repartides, tot i que amb un cert predomini de la percepció que a l'àmbit rural les dones poden combinar millor ambdós tipus de tasques.

1.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari⁴

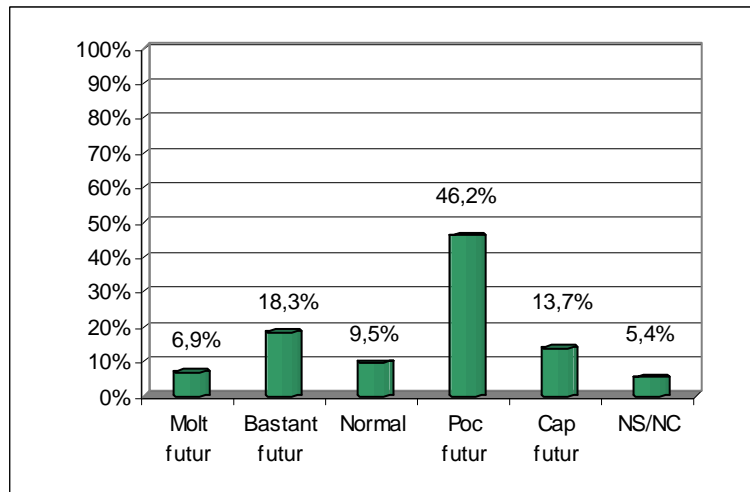
El futur del sector agrari i la percepció del món agrari com un sector estratègic en la protecció del medi ambient i en el desenvolupament sostenible són algun dels elements centrals d'aquest estudi. En aquest apartat s'analitzaran els temes vinculats a aquesta qüestió, així com més concretament al paper de l'agricultura en la lluita contra el canvi climàtic. D'altra banda, també en aquest bloc s'analitzarà la percepció entorn a les activitats més beneficioses i perjudicials pels boscos; a la gestió de l'aigua; i a la identificació de l'origen dels aliments, així com el seu preu.

1.3.1. El futur del sector agrari

A Catalunya, l'agricultura és considerada una activitat amb poc o cap futur per gairebé el 60% de la població (veure gràfic 7). I tan sols una quarta part considera que l'agricultura té molt o bastant futur.

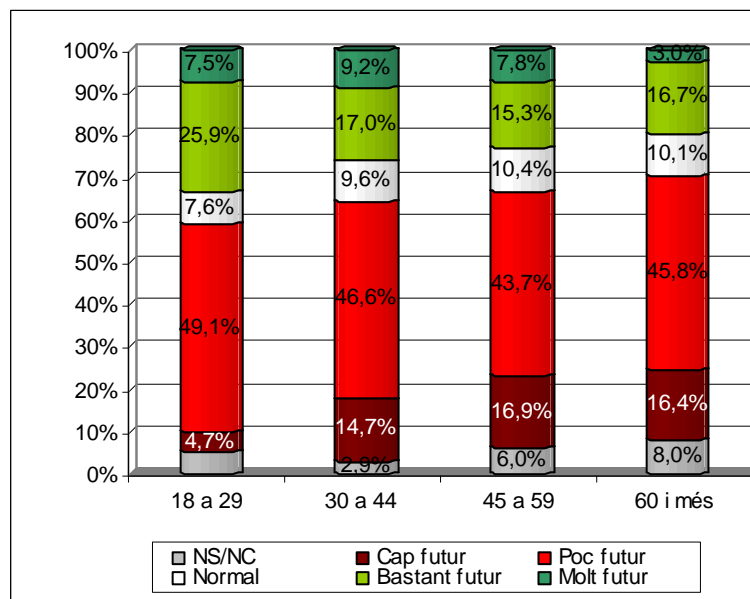
Gràfic 7. A Catalunya l'agricultura és una activitat amb futur?

⁴ Aquest apartat inclou els següents objectius: 3. Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic; 4. Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari; 5. Boscos; Objectiu 6. La gestió de l'aigua i l'ús agrari; 7. El preu dels aliments; 8. Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris

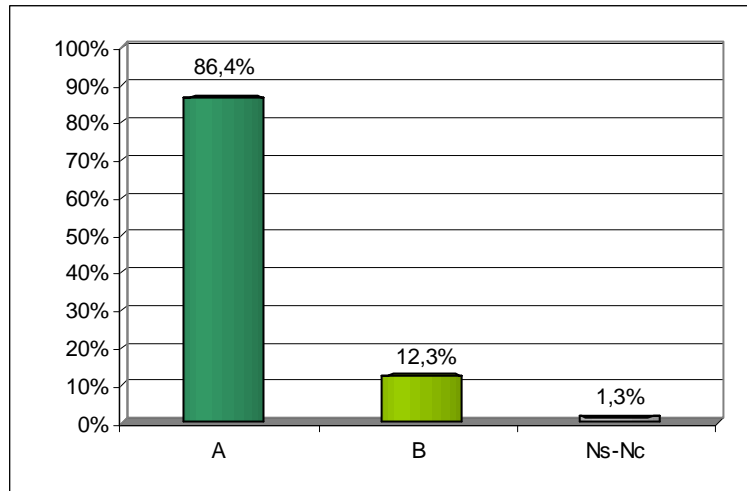
Els joves són el segment de població que té major confiança en el futur del sector. És més, s'observa que a mesura que augmenta l'edat disminueix la confiança en la viabilitat de l'activitat agrícola.

Gràfic 8. A Catalunya l'agricultura és una activitat amb futur?

Tanmateix, encara que es considera que l'agricultura una activitat sense futur, el 86% de la població afirma que és important que tots o gran part dels aliments que es consumeixen siguin produïts a Catalunya (veure gràfic 9).

Gràfic 9. Amb quina de les següents frases està més d'acord

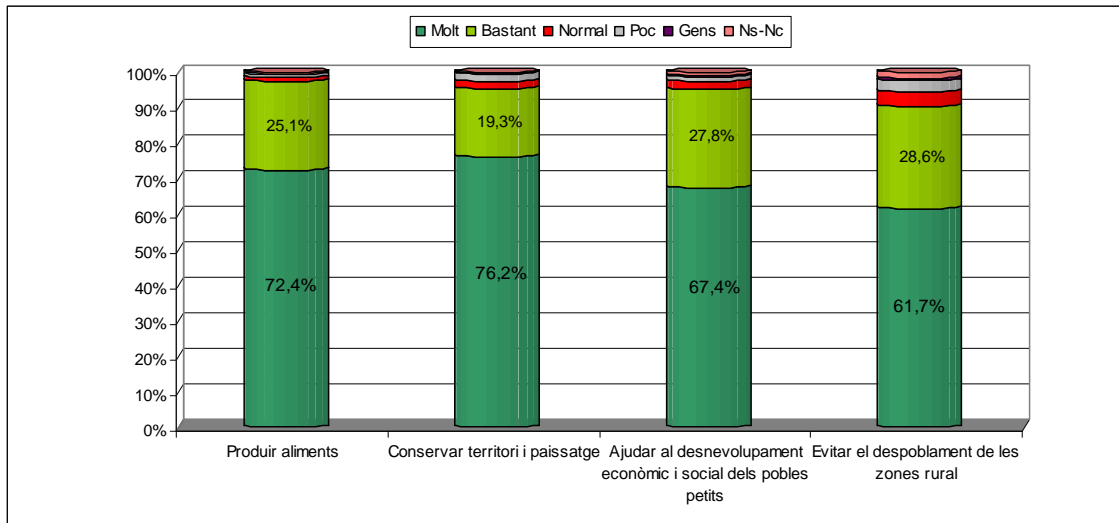

(A) És important que Catalunya produeixi tots o una gran part dels aliments que consumeix.

(B) No cal produir els aliments que es consumeixen. Es poden comprar a altres països.

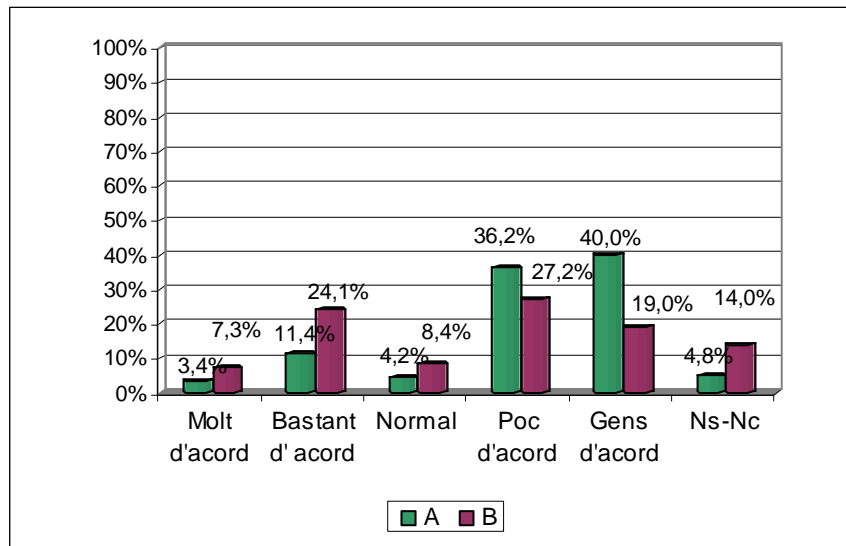
Aquesta opinió compartida per la immensa majoria dels catalans, enllaça amb la valoració que fan de les activitats de l'agricultura (veure gràfic 10): pel 97,5%, la producció d'aliments és una activitat molt o bastant important de l'agricultura. A més d'aquesta activitat, pel 95% de la població les funcions de conservació del territori i del paisatge i la d'ajudar al desenvolupament econòmic i social dels pobles petits, tenen molta o bastant importància. Finalment, una darrera funció que es pot vincular més a les qüestions relatives al desenvolupament sostenible, això és, evitar el despoblament de les zones rurals, és considerada com a molt o bastant important pel 90% de la població.

Gràfic 10. Importància de les diferents funcions de l'agricultura

Reprenent el tema del futur del sector agrari, l'opinió unànime dels catalans és que els agricultors no tenen una activitat rentable ni es guanyen bé la vida: el 76,2% es posiciona en aquest sentit (al Gràfic 8 poc o gens d'acord). En canvi, davant de la qüestió de si els agricultors i els ramaders viuen de les subvencions, les opinions estan més dividides, mentre que el 31,4% diu estar molt o bastant d'acord amb aquesta afirmació, el 46% opina justament el contrari.

Gràfic 11. Acord amb les següents frases (veure nota al peu del gràfic)

(A) Agricultors i ramaders tenen un activitat rentable, es guanyen bé la vida

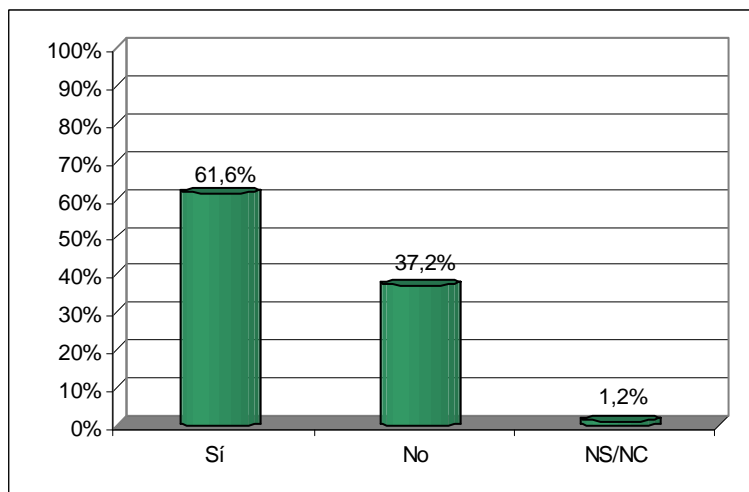
(B) Agricultors i ramaders viuen de les subvencions

En definitiva, la importància atorgada a totes les funcions de l'agricultura, ens dóna una idea del valor d'aquest sector econòmic per a la societat. Valor que els entrevistats posen en contradicció amb la viabilitat del sector.

1.3.2. Canvi climàtic i medi ambient

Els transgènics són coneguts pel 61,6% de la població. Les opinions entre aquells que coneixen els transgènics no són del tot positives (veure gràfic 12 i taula 13).

Gràfic 12. Sap què són els transgènics?

Una àmplia majoria (70,4%) assegura que no es fàcil identificar els productes que contenen transgènics en el moment d'anar a comprar o, també, afirma (67,7%) que els transgènics provoquen la pèrdua de llavors autòctones. A més a més, gairebé el 40% considera que són un risc per la salut, mentre que el 53,6% creu que no signifiquen una oportunitat per produir més i millor (veure taula 17).

Taula 17. Característiques dels transgènics

	Oportunitat per produir més i millor	Risc per la salut	Pèrdua de llavors autòctones
Molt d' acord	9,8%	15,1%	31,0%
Bastant d' acord	25,0%	28,8%	36,7%
Normal	5,8%	5,8%	2,9%
Poc d' acord	28,6%	24,7%	9,2%
Gens d' acord	25,0%	10,8%	4,4%
NS/NC	5,7%	14,7%	15,7%

És possible que l'opinió negativa envers els transgènics vingui donada per la manca d'informació de la població. El 70,4% no creu que aquests productes siguin fàcils d'identificar i el 95% dels entrevistats considera l'administració no informa suficient sobre aquest tipus de productes.

Taula 18. Els transgènics són fàcils d'identificar?

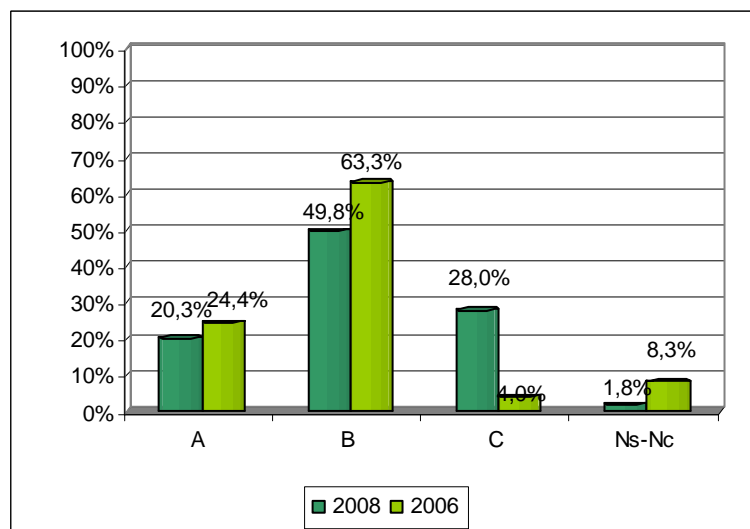
Molt d'acord	6,5%
Bastant d'acord	10,1%
Normal	2,8%
Poc d'acord	28,7%
Gens d'acord	41,7%
NS/NC	10,2%

Taula 19. L'administració informa suficient sobre els transgènics o hauria d'informar més?

Informació suficient	3,7%
Informació insuficient	95,2%

En relació al binomi desenvolupament econòmic i protecció mediambiental, la meitat dels catalans està d'acord en imposar límits al creixement econòmic si és a favor de protegir el medi ambient (veure gràfic 13). En els dos darrers anys ha anat augmentant el percentatge d'entrevistats que es decanta pel desenvolupament sostenible, és a dir, per un creixement econòmic que vagi de la mà de la protecció del medi ambient. Així, per exemple, el suport a aquesta tercera opció ha crescut del 4% al 28% des del 2006.

Gràfic 13. Desenvolupament econòmic versus protecció mediambiental

- (A) El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient.
 (B) El primer és la protecció del medi ambient, encara que això sigui limitar el desenvolupament econòmic.
 (C) Les dues qüestions són igual d'importants. Cal buscar un equilibri.

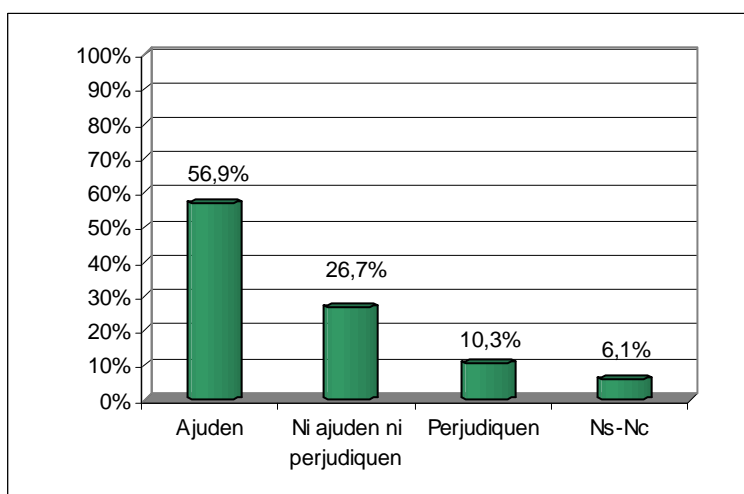
Com es pot apreciar a la següent taula, aquesta és una qüestió que és percebuda diferent segons la zona on es viu. Així, a les zones rurals i rurals profundes es prima especialment el desenvolupament econòmic per sobre de la protecció al medi ambient.

Taula 20. Amb quina de les següents frases està més d'acord ...

	Rural prof./Rural	Rural dens	Urba
El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient	30,4%	15,9%	20,2%
El primer és la protecció del medi ambient, encara que això signifiqui limitar el desenvolupament econòmic	46,2%	54,5%	49,5%
Les dues qüestions són igual d'importants. Cal buscar un equilibri	20,4%	27,8%	28,5%
NS/NC	3,0%	1,7%	1,8%

Així mateix, el 60% afirma que tant l'activitat agrícola com la ramadera ajuden a la lluita contra el canvi climàtic i tan sols el 10% opina que aquestes activitats perjudiquen aquesta lluita (veure gràfic 14).

Gràfic 14. L'activitat agrícola i ramadera ajuda o perjudica en la lluita contra el canvi climàtic

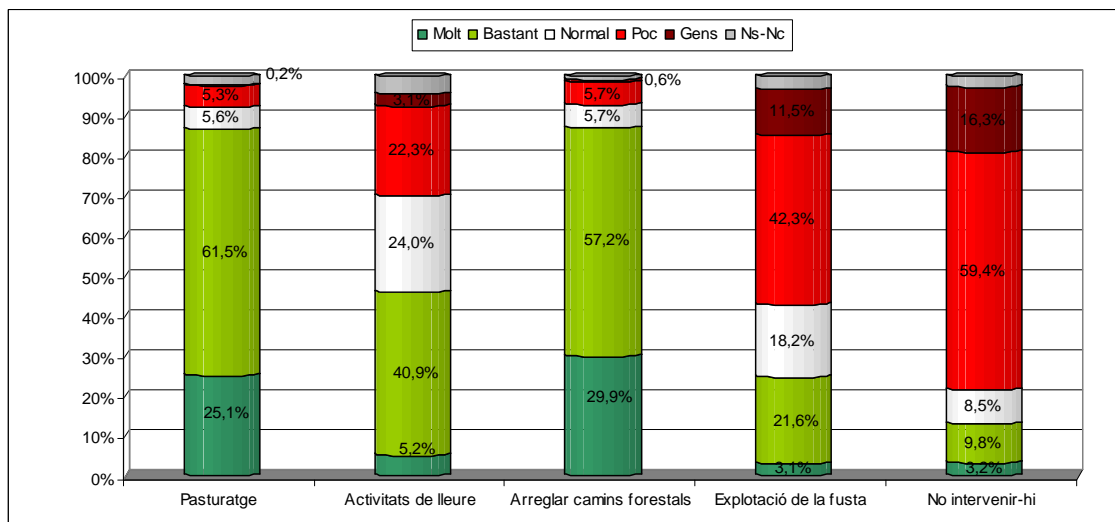
Les activitats de l'agricultura i la ramaderia que es consideren beneficioses pel medi ambient són principalment l'agricultura ecològica, la pastura i les relacionades amb el manteniment dels boscos. Entre les que es consideren perjudicials té una posició predominant l'ús de pesticides, tot i que també es destaca, sorprenentment, l'agricultura ecològica. Altres activitats considerades perjudicials serien la contaminació, l'ús de controls químics o la sobre-explotació.

Taula 21. Activitats agrícoles i ramaderes beneficioses o perjudicials pel medi ambient

Activitats beneficioses	
Agricultura ecològica	7,1%
Pastura	4,6%
Estalviar aigua	3,6%
Conrear sense pesticides	3,1%
Replantació d'arbres i manteniment del bosc	3,1%
Activitats perjudicials	
Conrear sense pesticides	13,1%
Agricultura ecològica / fertilitzants naturals	8,7%
Contaminació	7,6%
Controls químics i de purins	4,3%
La sobre-explotació	3,1%

Tres quartes parts de la població catalana rebutja la no intervenció en els boscos per considerar que no actuar en ells resultaria perjudicial (veure gràfic 15). Entre les activitats que es poden realitzar als boscos, les que reben un suport majoritari són el pasturatge (86,6%) i arreglar els camins forestals (87,1%). Les activitats de lleure són considerades com a beneficioses per menys de la meitat dels catalans (46,1%), mentre que l'explotació de la fusta és valorada com a perjudicial pel 54% dels entrevistats.

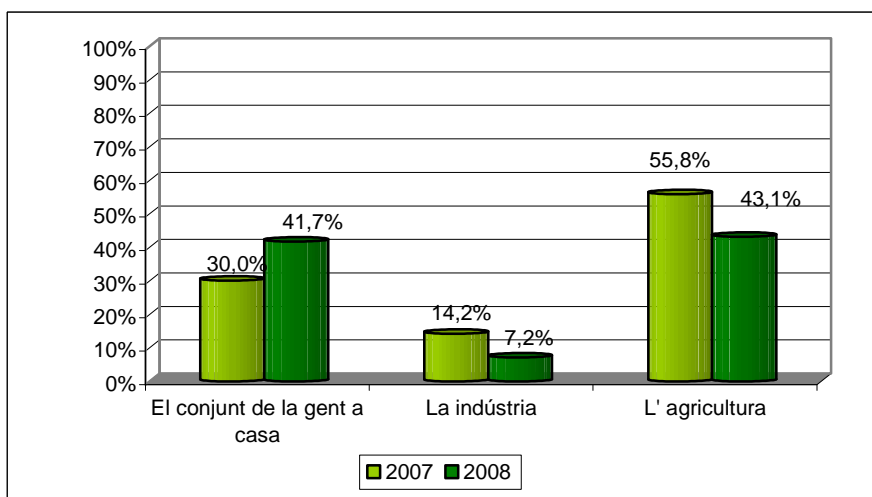
Gràfic 15. Les següents activitats són molt, bastant poc o gens bones pels boscos?

1.3.3. Gestió de l'aigua

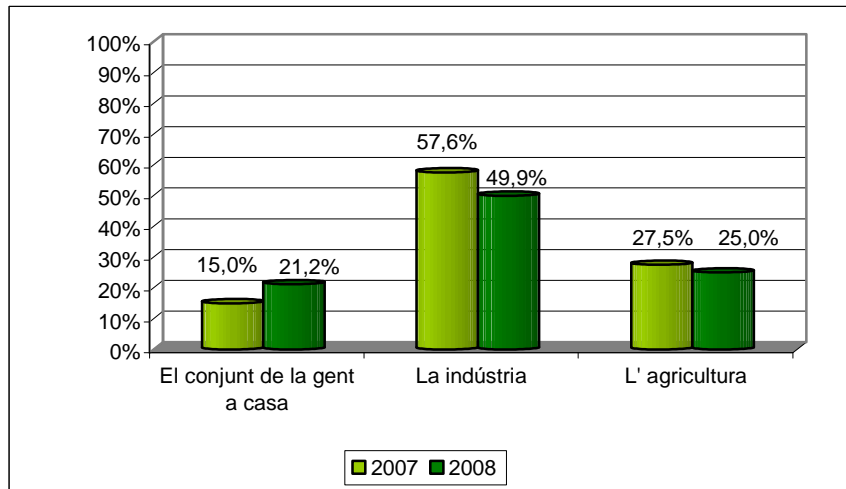
La meitat dels catalans afirmen que, entre el conjunt de la gent a la seva llar, l'agricultura o la indústria, és aquesta darrera la que gasta més aigua. La meitat restant es distribueix de manera més o menys uniforme entre els dos altres actors, això és, el 25% considera que realment és l'agricultura qui gasta més aigua i el 21% afirma que és el conjunt de la gent a casa seva qui en gasta més (veure gràfic 16). En relació a l'any passat, ha disminuït els que consideren que la indústria gasta més aigua i ha augmentat el percentatge dels que afirmen que és el conjunt de la gent qui en gasta més.

Gràfic 16. Qui gasta més aigua

Davant de la qüestió de qui fa un millor ús de l'aigua, tan sols un 7 per cent afirma que és la indústria. La resta es divideix entre el 43,1 per cent que respon l'agricultura o el 41,7 per cent que considera que és el conjunt de la gent qui millor gestiona l'ús de l'aigua (veure gràfic 14). Respecte l'anterior edició de l'estudi s'observa que si bé augmenta els que diuen que la gent a casa és qui gasta més aigua, també augmenta els que diuen que són aquests, el conjunt de la gent, qui en fa un millor ús. Altrament, també es detecta un descens important en el nombre d'entrevistats que considera que l'agricultura és la que millor gestiona aquest recurs natural.

Gràfic 17. Qui fa un millor ús de l'aigua

Pel 15 per cent dels entrevistats les campanyes publicitàries o la conscienciació col·lectiva serien l' instrument per a gestionar millor l'aigua, mentre que la resta de respostes es distribueixen entre activitats com ara l'estalvi d'aigua d'ús domèstic, la millora en el regadiu o l'aprofitament d'aigua residual.

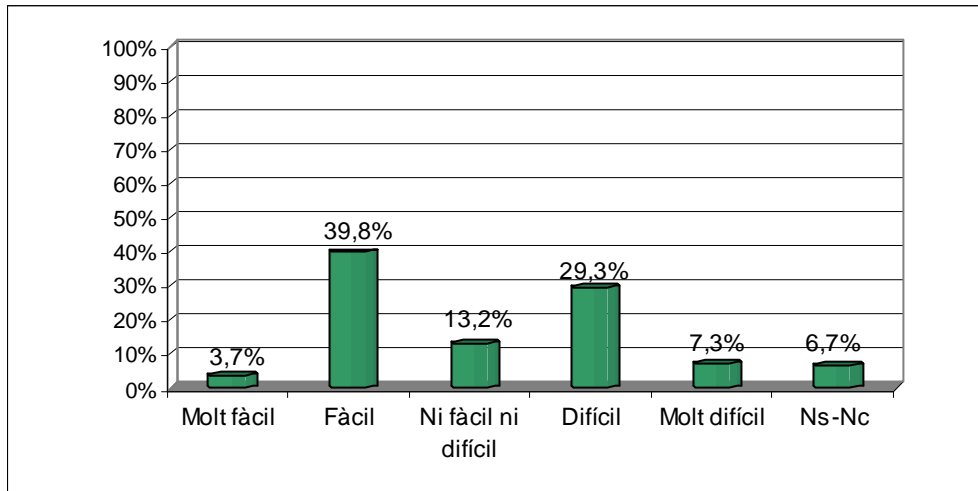
Taula 22. Mesures per millorar la gestió de l'aigua

Campanyes publicitàries / consciència col·lectiva	14,9%
Controls i vigilar el consum	8,0%
Millores en el regadiu / Gota a gota	5,4%
Consciència individual	5,2%

1.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.

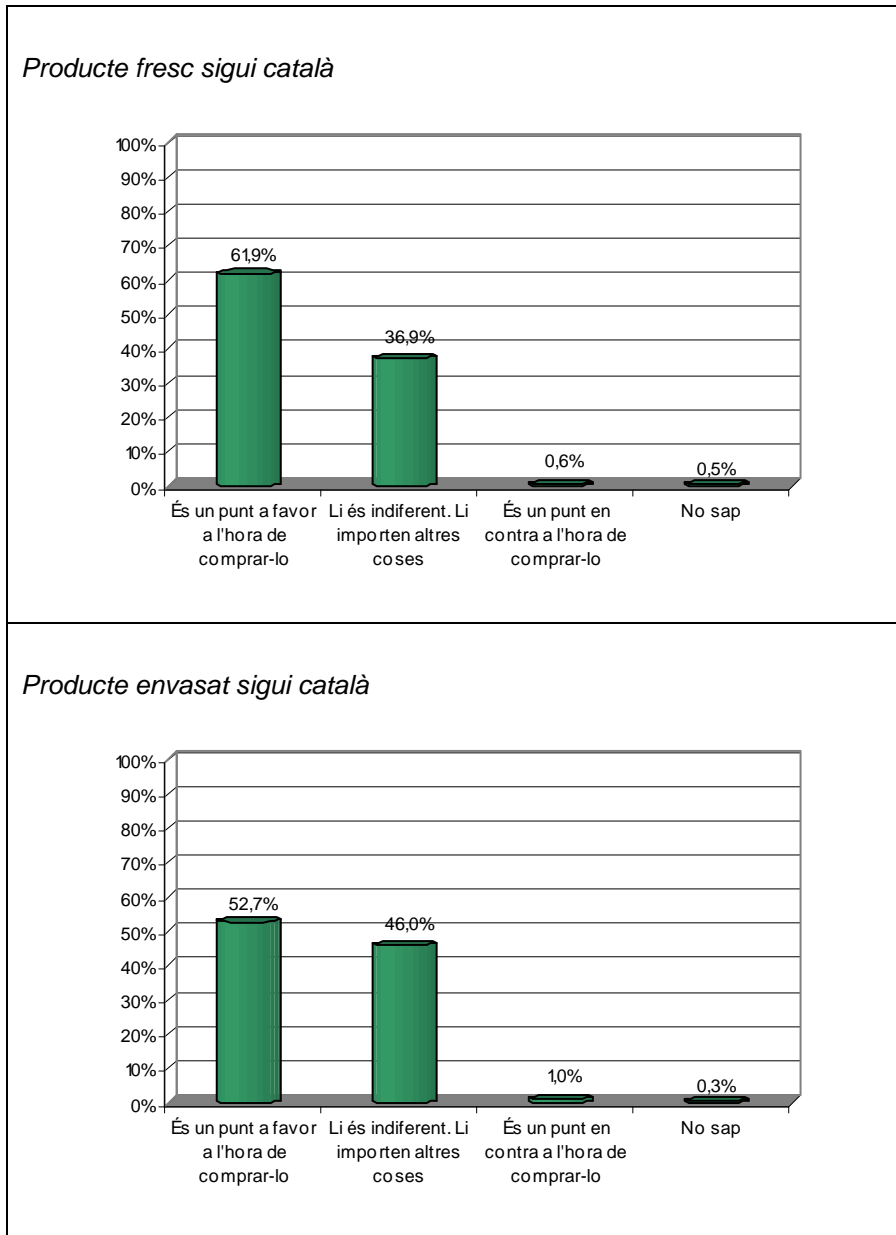
Quan es va a comprar la identificació dels productes catalans resulta fàcil per una mica més del 40 per cent dels entrevistats. Un 36,6% diu que li resulta difícil o molt difícil.

Gràfics 18. Facilitat per identificar els productes catalans

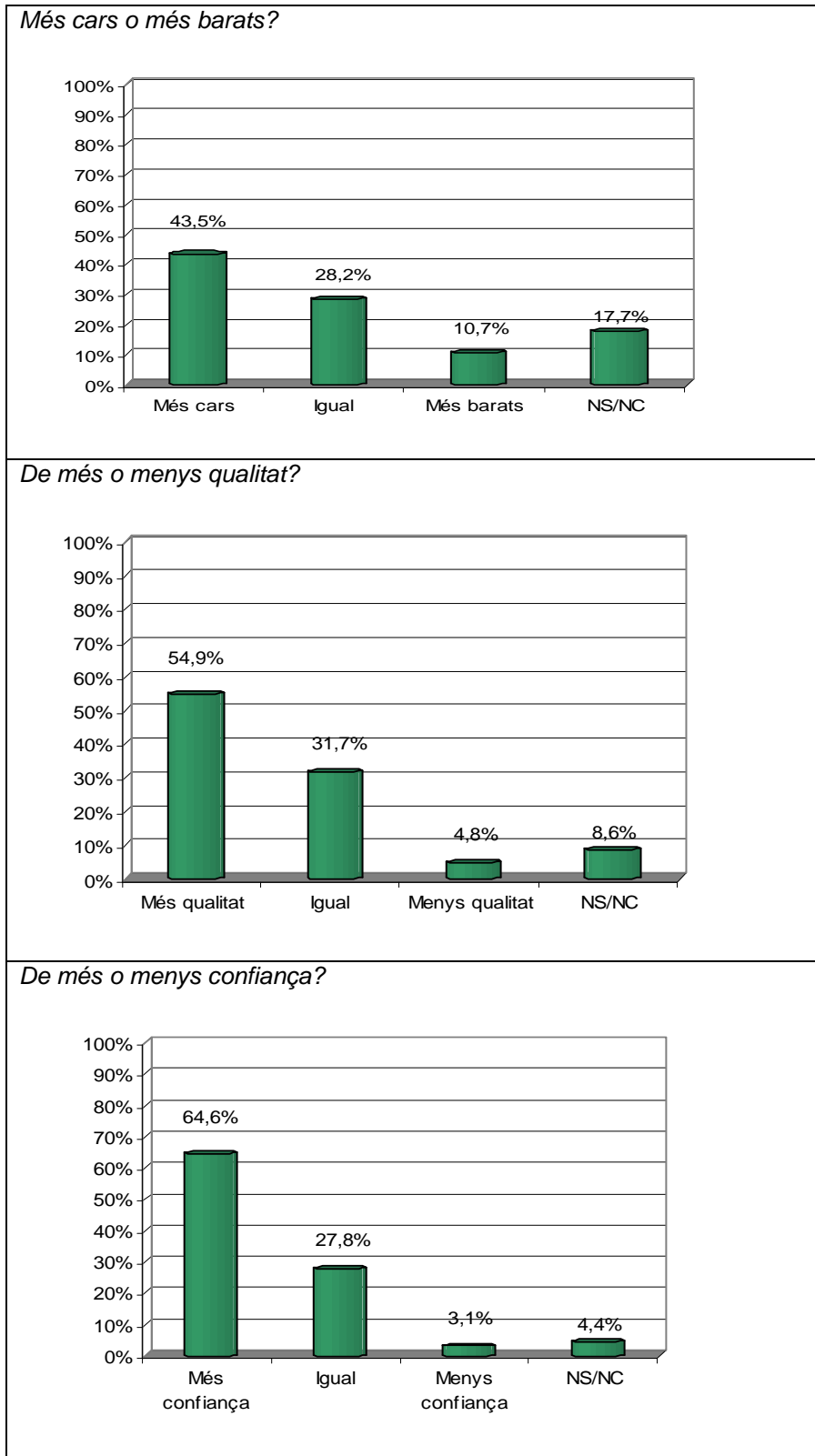
Així mateix, pel 62% dels catalans, el fet que un producte fresc sigui català és un incentiu per comprar-lo, mentre que un 36% es mostra indiferent davant aquest fet. Aquests percentatges varien amb el fet que els productes envasats siguin catalans, ja que un 52,7% afirma que aquest fet és un incentiu per a comprar el producte. No obstant això, per un 46 per cent, l'origen del producte envasat és indiferent (veure gràfics 19 i 20). És a dir, l'origen català resulta un incentiu més fort quan es tracta de productes frescos.

Gràfics 19 i 20. El fet que un producte fres / envasat sigui català ...

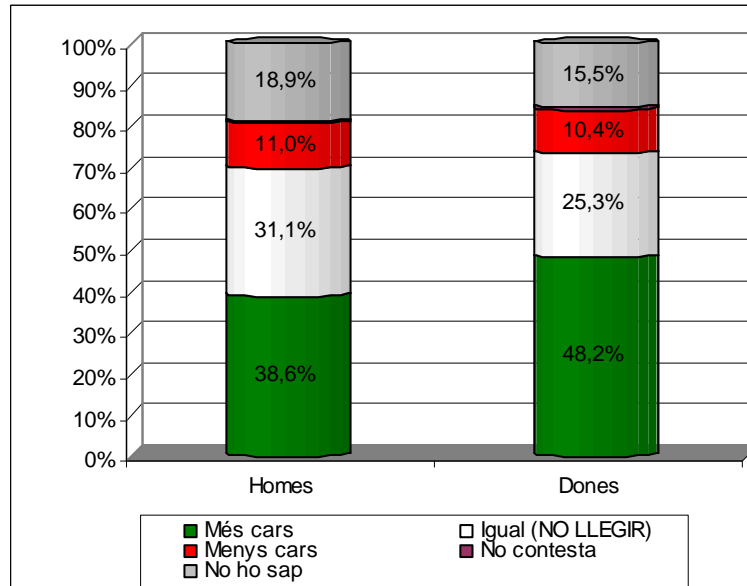
Si es comparen els productes catalans amb els de fora, el 43,5% dels entrevistats afirma que els primers són més cars. No obstant això, una àmplia majoria, el 54,9% també considera que els productes catalans són de més qualitat que la resta i un més ampli percentatge encara, el 64,6%, assegura que els productes catalans li mereixen més confiança que la resta de productes.

Gràfics 21, 22 i 23. Característiques productes catalans

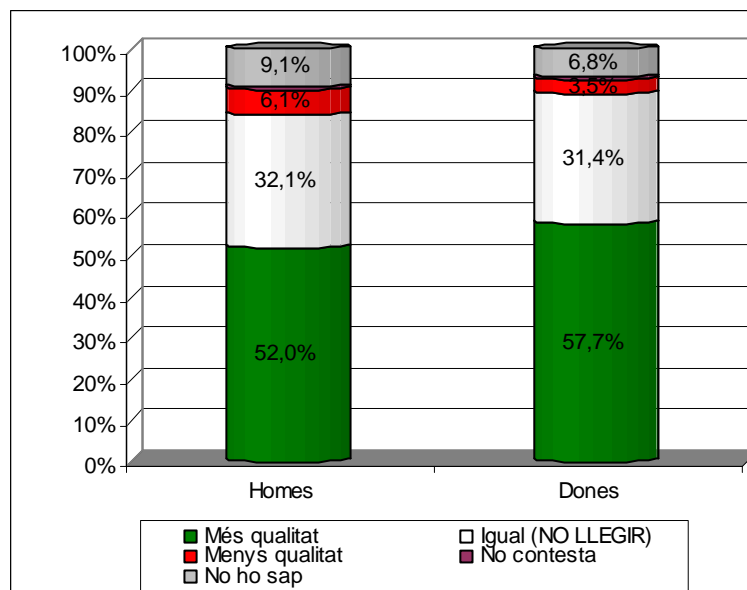

En general les dones són les que més valoren que els productes comprats siguin del país. Són també les que els consideren més cars i també les que els hi atribueixen un plus de qualitat.

Gràfic 24. Els productes catalans són ...

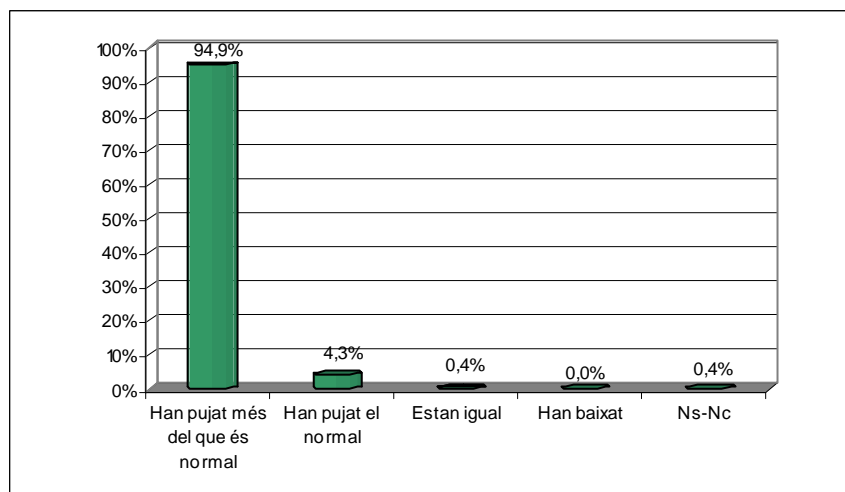
Gràfic 25. Els productes catalans són ...

1.3.5. El preu dels aliments

Els entrevistats opinen de manera unànime (95%) que els preus dels aliments han pujat més del que és normal en els darrers anys (veure gràfic 26).

Gràfics 26. Els últims anys els preus dels aliments ...

Tres són els principals responsables d'aquest augment segons el parer dels entrevistats. En primer lloc l'augment del preu del petroli, en segon lloc els intermediaris i finalment el canvi a l'euro. La resta de possibles causants de l'augment de preus reben un nombre de mencions clarament inferior (sempre per sota del 10%).

Taula 23. Principals causes de l'augment dels preus

Augment del preu del petroli	25,8%
Intermediaris	20,1%
Arribada de l'euro	17,5%

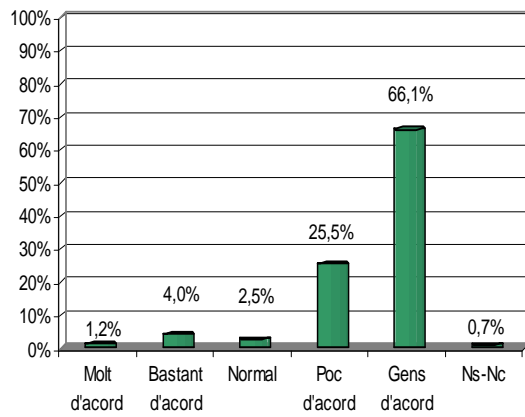
Així mateix, els entrevistats consideren que els productes que més han augmentat de preu han estat productes bàsics com la llet, el pa o la carn. En un segon terme altres productes com ara la fruita, les hortalisses i els vegetals, o els derivats del blat.

Taula 24. Productes que més han augmentat de preu

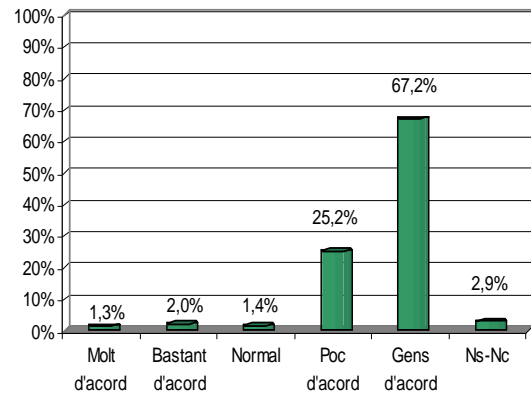
Llet	46,9%
Pa	35,2%
Carn	19,5%
Fruita	16,6%
Hortalisses i vegetals	15,8%
Derivats del blat	9,8%

De tota manera, per més un 92,4% de catalans els agricultors no se'n beneficien d'aquesta pujada, ja que no reben un preu raonable pels aliments que produeixen. Igualment, el 91,6% creu que el consumidor tampoc paga un preu raonable pels aliments.

Gràfic 27. Consumidors paguen preu raonable

Gràfic 28 Agricultors reben un preu raonable

2. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció de la ruralitat⁵

En aquest apartat s'analitzen les diferències entre els entrevistats en funció del lloc on viuen, tot dividint-los en tres grups que són els següents: zones rurals i rurals profundes; zones rurals denses; zones urbanes. En alguns casos, i sempre que es consideri adient, les zones rurals i rurals profundes i les denses es sumaran formant la categoria zones rurals.

Tant des del l'àmbit rural com des de l'àmbit urbà entre els principals problemes de Catalunya es destaquen l'atur o les qüestions vinculades a la feina, els elevats preus dels productes o la immigració.

Taula 1. Principals problemes de Catalunya

	Àmbit Rural	Àmbit Urbà
Atur o qüestions relacionades amb la feina	21,3%	24,5%
Preus elevats dels productes	21,5%	17,1%
Immigració	19,3%	16,8%
Polítics en general	14,4%	13,6%
Manca d'aigua	12,5%	17,5%

En canvi, quan es pregunta pels principals problemes dels seus respectius municipis, s'observen algunes diferències. Així, pels que viuen a les zones rurals, els principals problemes que es destaquen són el de l'atur, les comunicacions o la manca d'escoles. Pel que fa als que viuen a les zones urbanes, el problema més destacat és el de la immigració, seguit de l'atur i, amb percentatges similars, l'habitatge o la inseguretat (veure taula 2 i 3).

Taula 2. Principals problemes dels seus municipis – Àmbit rural

Atur o qüestions relacionades amb la feina	10,0%
Comunicacions	7,0%
Manca d'escoles	5,3%

Taula 3. Principals problemes dels seus municipis – Àmbit urbà

Immigració	11,9%
Atur o qüestions relacionades amb la feina	9,4%
Habitatge	8,8%
Inseguretat	8,6%

Finalment, si la qüestió versa sobre els principals problemes als pobles més petits de Catalunya, les diferències tornen a reduir-se, ja que coincideixen en considerar les

⁵ Aquesta primera part inclou les preguntes ofertes plantejades a l'inici de l'estudi

comunicacions i l'atur com els dos principals problemes. A les zones rurals l'atur és al primer lloc i a les urbanes les comunicacions. Un fet a destacar és l'elevat percentatge de residents les zones urbanes que perceben el despoblament com un dels principals problemes dels pobles petits, en comparació als que creuen el mateix a les zones rurals (veure taula 4).

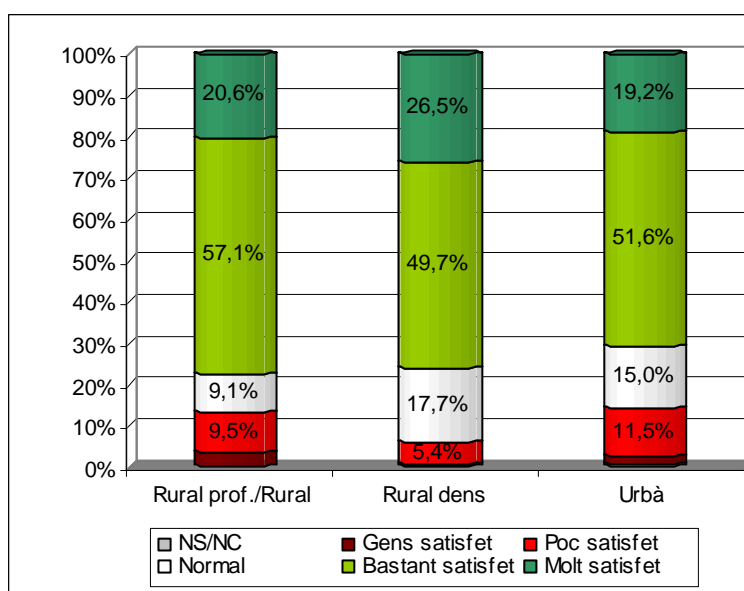
Taula 4. Principals problemes dels pobles petits de Catalunya

	Àmbit Rural	Àmbit Urbà
Atur o qüestions relacionades amb la feina	21,4%	15,3%
Comunicacions	17,4%	17,4%
Despoblament	4,1%	8,9%
Sanitat	6,6%	6,3%
Transport públic	10,4%	11,3%
Serveis i els recursos	7,6%	9,0%

2.1. Satisfacció amb el nivell de vida⁶

El grau de satisfacció amb el tipus de vida és molt elevat per a tots tres grups. En tots tres casos, més del 70 per cent dels entrevistats es mostren molt o bastant satisfets (veure gràfic 1). Aquest percentatge és encara més elevat a les zones rurals: el 77 per cent dels habitants de les zones rurals i rurals profundes (a partir d'ara zones rurals profundes) i el 76 per cent de les denses mostren un alt grau de satisfacció (molt o bastant satisfets).

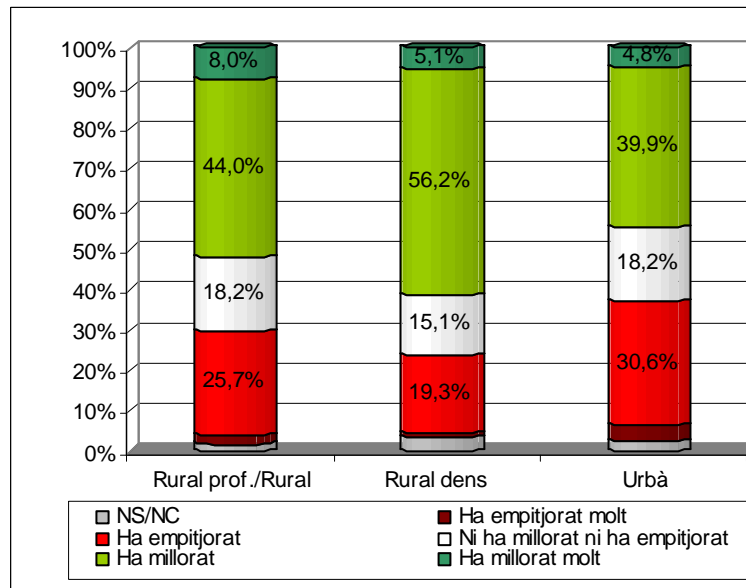
Gràfic 1. Grau de satisfacció amb el tipus de vida que porta

⁶ Aquest apartat inclou els objectius: 1. Satisfacció amb el nivell de vida; 13. Mitjans de comunicació i món rural

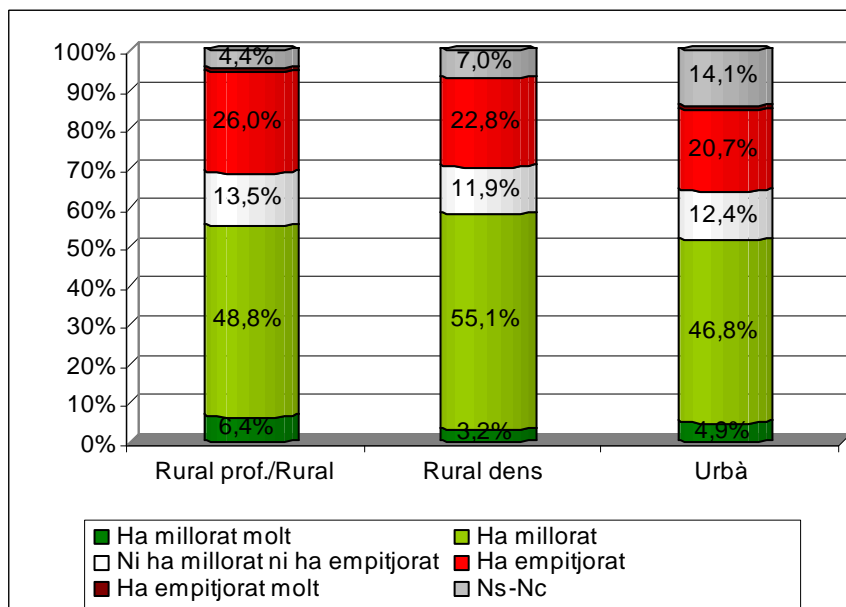
Si es mesura la millora en la qualitat de vida de la gent propera, la que viu al municipi dels entrevistats, podem començar a observar algunes diferències en funció de residència. Així, a les zones urbanes no arriben al 45% els catalans que afirmen que la qualitat de vida ha millorat molt o bastant. Aquest percentatge es contraposa al 61% dels habitants de les zones rurals denses que comparteix aquesta opinió i al 52% de les zones rurals profundes que afirma el mateix.

Gràfic 2. La qualitat de vida de la gent al municipi on viu...

Quan es demana que s'avaluï l'evolució de la qualitat de vida als pobles petits el primer que es pot apreciar és com el nombre d'entrevistats que s'absté de respondre augmenta a les zones urbanes. Altrament, és a les zones rurals on més entrevistats consideren que als pobles petits la qualitat de vida ha millorat.

Gràfic 3. La qualitat de vida als pobles petits...

Resulta interessant senyalar que els residents a zones urbanes creuen en major mesura en una millora als pobles petits que no en una millora al seu propi municipi (comparar els resultats de les zones urbanes als gràfics 2 i 3).

2.2. Qualitat dels serveis públics i integració⁷

En aquesta apartat s'analitzen les diferències en relació a la valoració de vuit serveis públics, així com les opinions relatives a les escoles rurals i les valoracions de les dificultats de dones i joves en l'àmbit rural.

2.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural

A l'hora d'avaluar els vuit serveis inclosos al qüestionari s'observen algunes coincidències però també algunes diferències entre les diferents zones. Així, l'ensenyança i la sanitat als pobles petits és millor valorada per aquells que viuen a les zones rurals que pels que viuen a les zones urbanes.

⁷ Aquest apartat inclou els objectius: 2. Qualitat dels serveis públics al món rural; 9. Escola rural i ocupació; 10. Dones, joves i desenvolupament personal i professional: igualtat d'oportunitats món rural – món urbà

En l'extrem oposat hi trobem la cobertura telefònica i d'Internet. Els que viuen a les zones rurals profundes són més crítics amb aquesta qüestió, força més que els que viuen a zones rurals denses o zones urbanes.

Taula 5. Qualitat dels serveis socials i d'infraestructures als pobles petits (*)

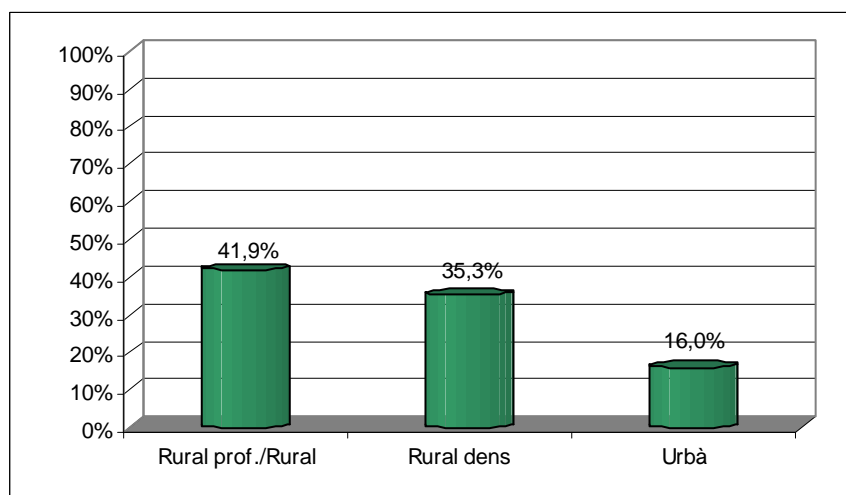
	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
Ensenyança	57,2%	61,4%	48,7%
Sanitat	52,0%	48,6%	38,8%
Atenció a la gent gran	41,9%	53,4%	42,8%
Seguretat	41,2%	37,1%	37,9%
Oferta cultural	42,9%	50,2%	52,0%
Transport públic	36,4%	34,6%	38,0%
Carreteres	53,3%	47,3%	43,1%
Cobertura telef. i internet	49,4%	63,2%	53,7%

(*) Suma dels percentatges molt bons o bons

2.2.2. Escoles rurals

El 62,5 per cent dels habitants de les zones rurals no han assistit a les escoles rurals. Dins de les zones rurals, podem distingir en funció de la densitat i constatar que, com era d'esperar, són els residents de les zones rurals profundes els que han anat més a les escoles rurals, en total, el 42 per cent afirma haver-ho fet ells mateixos o els seus fills (veure gràfic 4).

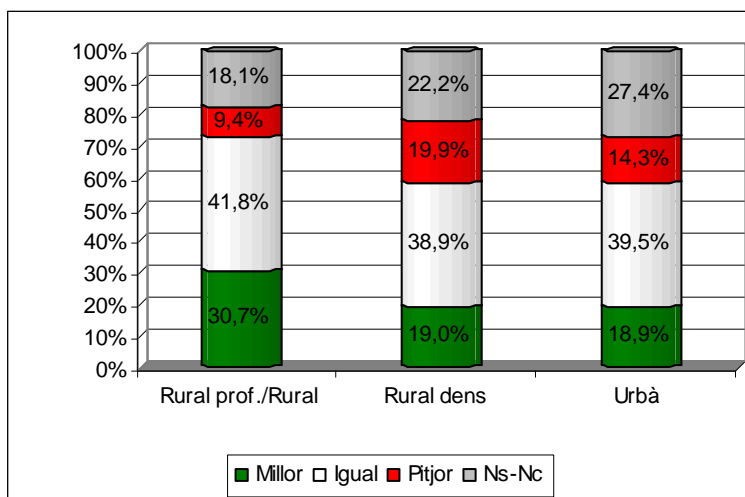
Gràfic 4. Ell o el seus fills han estudiat a una escola rural

Coincident amb el que s'ha exposat en l'apartat anterior, s'observa que des de l'àmbit rural, es valora més positivament l'ensenyament que es rep a les escoles rurals que des de l'àmbit urbà: un 22, % dels habitants a zones rurals considera que l'ensenyament en aquestes escoles és millor que a les ciutats, per un 18,9% que afirma el mateix a les zones urbanes. De nou, igual com passava abans, dins de l'àmbit rural cal distingir entre el rural profund i el dens, ja que els primers valoren millor que els segons (un 30,7% enfront d'un 19%). És més, si observem les

dades així desglossades, es constata que l'opinió expressada des de l'àmbit rural dens és més semblant a l'urbana que no pas a la del rural profund.

Gràfic 5. Comparativa ensenyament escoles rurals i escoles urbanes

2.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari⁸

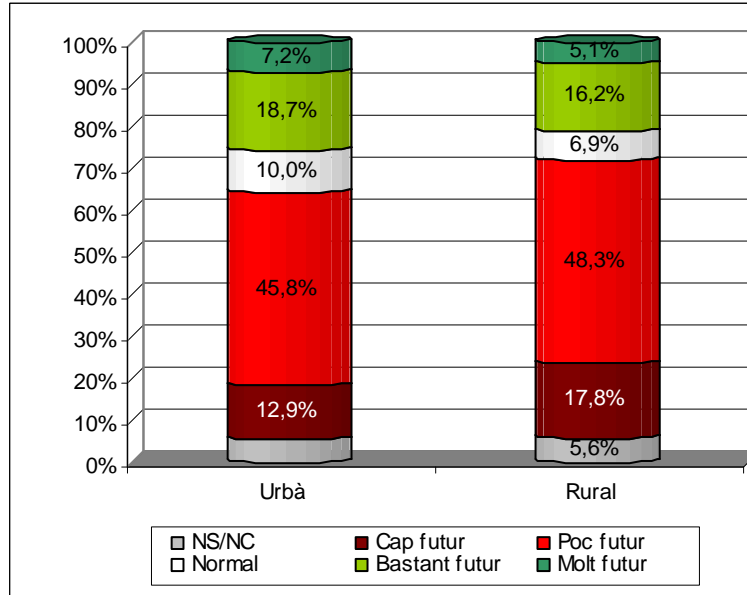
En aquest apartat s'analitzarà si els residents urbans i/o rurals tenen opinions diferenciades en relació al futur del sector agrari, el seu paper com a sector estratègic en la lluita contra el canvi climàtic, la gestió de l'aigua i d'altres qüestions d'interès com la identificació i origen dels productes o els preus dels aliments.

2.3.1. El futur del sector agrari

El futur del sector agrari es posa en entredit amb indiferència del lloc de residència de l'entrevistat. Val a dir que l'estudi ens permet observar algunes diferències entre els àmbits rural i urbà, ja que el primer és lleument més pessimista que el segon. Així, el 66 per cent dels residents a zones rurals opinen que l'agricultura té cap o gens futur, per un 58,7 per cent que opina el mateix a les zones urbanes (veure gràfic 6)

⁸ Aquest apartat inclou els següent objectius: 3. Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic; 4. Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari; 6. La gestió de l'aigua i l'ús agrari; ; Objectiu 8. Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris

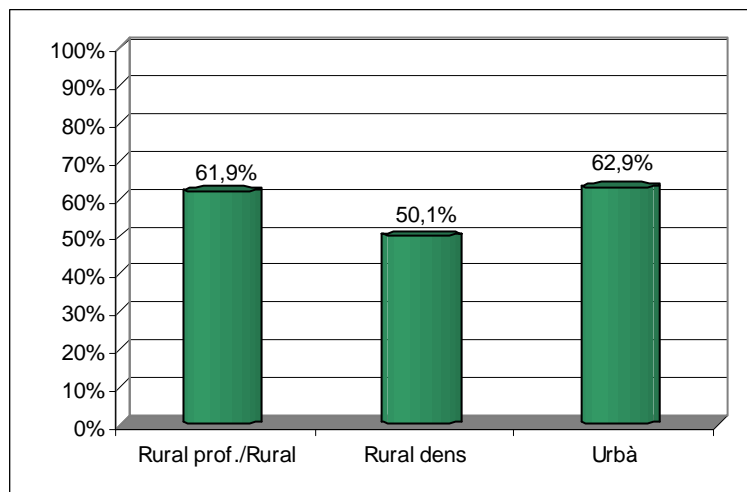
Gràfic 6. A Catalunya l'agricultura és una activitat amb futur?

2.3.2. Canvi climàtic i medi ambient

El percentatge de coneixement dels transgènics és lleugerament superior entre els habitants de l'àmbit urbà. Així, el 62,9% afirma conèixer-los, per un 54% que diu al mateix a les zones rurals. Si observem les zones rurals, hi ha diferències significatives entre rural profund i rural dens: Els primers tenen percentatges de coneixement dels transgènics més elevats que els segons, concretament, un 61,9% per un 50,1% (veure gràfic 7).

Gràfic 7. Sap què són els transgènics?

En la opinió que els entrevistats tenen dels transgènics si que s'observa alguna diferència significativa en funció de la zona de residència. Així, és a les zones rurals profundes on més sovint se'ls veu com una oportunitat de produir més i millor. També és a les zones rurals (profundes i denses) on més sovint els entrevistats veuen els transgènics com una amenaça per les llavors autòctones.

Taula 6. Característiques dels transgènics (*)

	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
Els transgènics són una oportunitat per produir més i millor	40,8%	34,8%	34,5%
Els transgènics són un risc per la salut	45,5%	49,4%	43,4%
Els transgènics provoquen la pèrdua de llavors autòctones	71,2%	78,5%	66,5%

(*) Els percentatges de la taula són el resultat de sumar el molt i el bastant d'acord

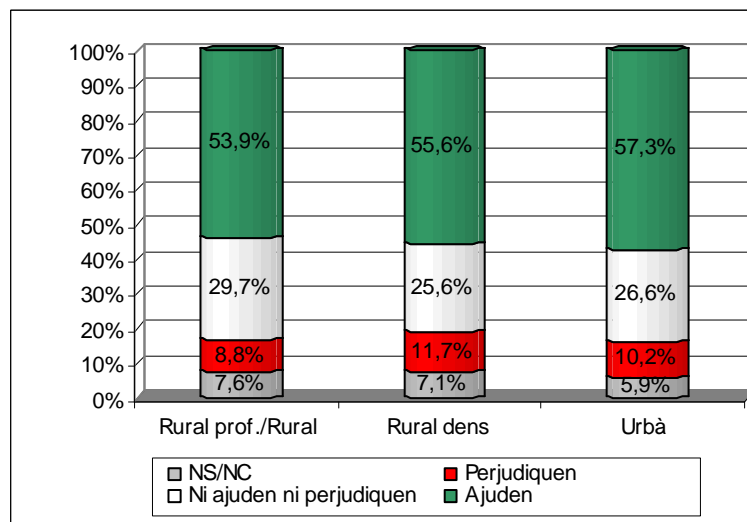
Tant a l'àmbit rural com a l'urbà es considera que és més important la protecció del medi ambient que el desenvolupament econòmic. Si observem la distribució de les respostes dins de l'àmbit rural, constatem diferències entre el rural profund i el dens. Per exemple, en el primer, el 30,4% dels entrevistats consideren que el desenvolupament econòmic és més important que la protecció del medi ambient. Aquesta idea només és subscripta per un 15,9% dels que viuen a zones rurals denses.

Taula 7. Amb quina de les següents frases està més d'acord

	Rural prof./Rural	Rural dens	Urbà
El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient	30,4%	15,9%	20,2%
El primer és la protecció del medi ambient, encara que això signifiqui limitar el desenvolupament econòmic	46,2%	54,5%	49,5%
Les dues qüestions són igual d'importants. Cal buscar un equilibri	20,4%	27,8%	28,5%
NS/NC	3,0%	1,7%	1,8%

Altrament, amb indiferència del lloc de residència, els entrevistats consideren que tant l'agricultura com la ramaderia ajuden en la lluita contra el canvi climàtic (veure gràfic 8).

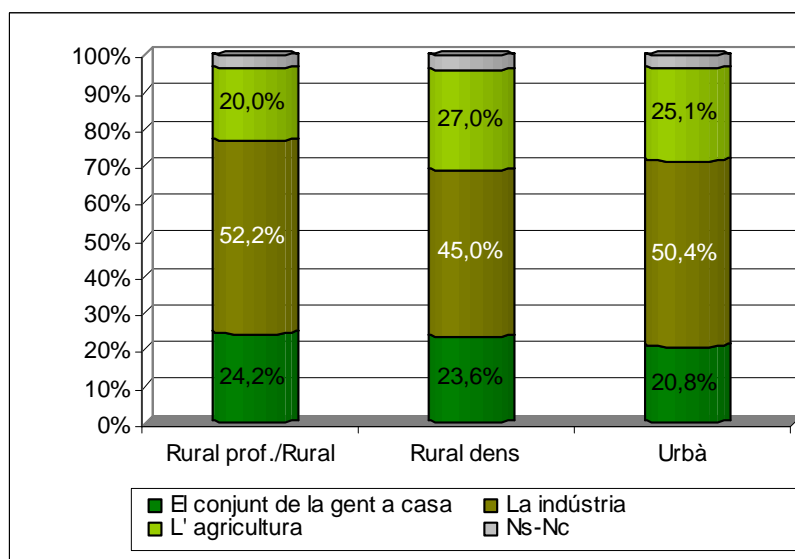
Gràfic 8. Activitat agrícola i ramadera: ajuden o perjudiquen

2.3.3. Gestió de l'aigua

En tots tres àmbits es considera que la indústria és el principal consumidor d'aigua, tot i que aquesta opinió s'intensifica a les zones rurals, sobretot al rural profund.

Gràfic 9. Qui gasta més aigua

Per reduir el consum de l'aigua, a tots tres àmbits es coincideix en destacar les campanyes publicitàries i la conscienciació col·lectiva (veure taula 10), però mentre que al rural profund les altres actuacions més destacades són l'estalvi o les millores en el regadiu, al rural dens són també les millores en el regadiu i el control del consum i a l'urbà el control del consum. Així, sembla que des de l'àmbit rural es destaquen actuacions més relacionades amb el consum d'aigua per l'agricultura

Taula 10. Mesures per reduir consum d'aigua

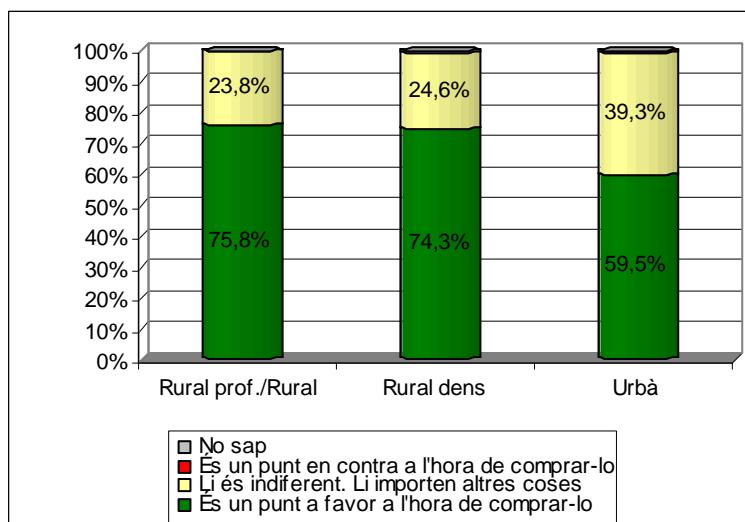
	Rural profund	Rural dens	Urbà
Campanyes publicitàries i conscienciació col·lectiva	17,3%	14,0%	14,8%
Estalvi en general	12,3%	3,8%	4,0%
Millores en el regadiu	9,0%	7,4%	4,9%
Controlar el consum	5,9%	6,5%	8,3%

2.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.

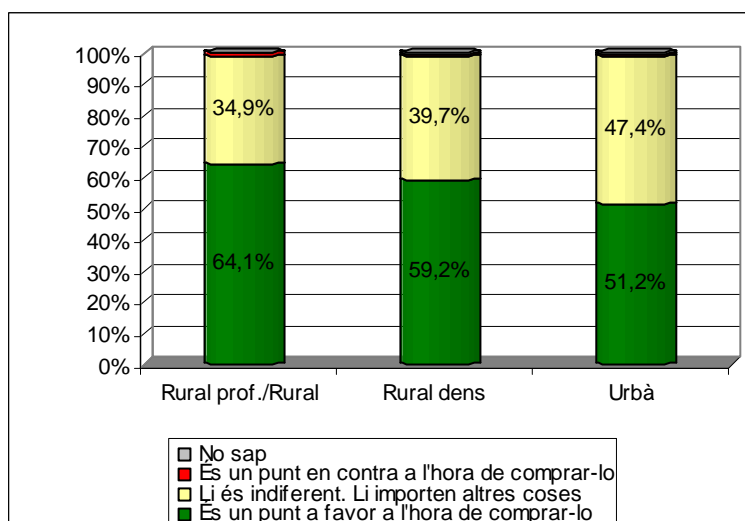
Des de l'àmbit rural es valora molt més com un incentiu el fet que un producte fresc sigui català a l'hora de comprar-lo. Així ho afirma al voltant de tres quartes parts dels entrevistats a les zones rurals enfront del 59,5 per cent que diu el mateix a l'àmbit urbà (veure gràfic 10).

Igualment, també a l'àmbit rural es valora més que a l'urbà que el producte envasat sigui català, tot i que en aquest cas les diferències són menys importants (veure gràfic 11).

Gràfic 10. Producte fresc sigui català

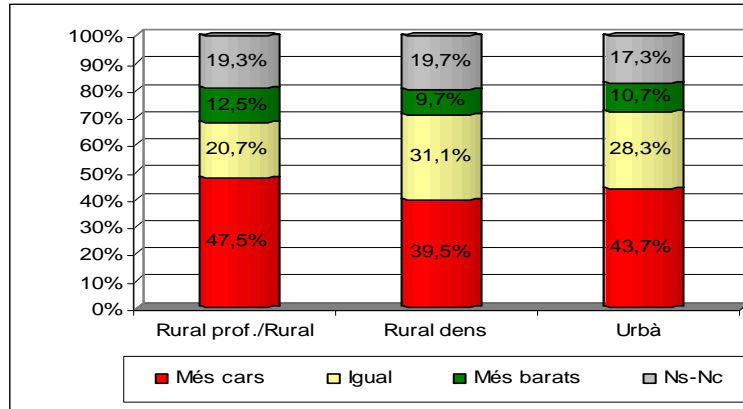
Gràfic 11. Producte envasat sigui català

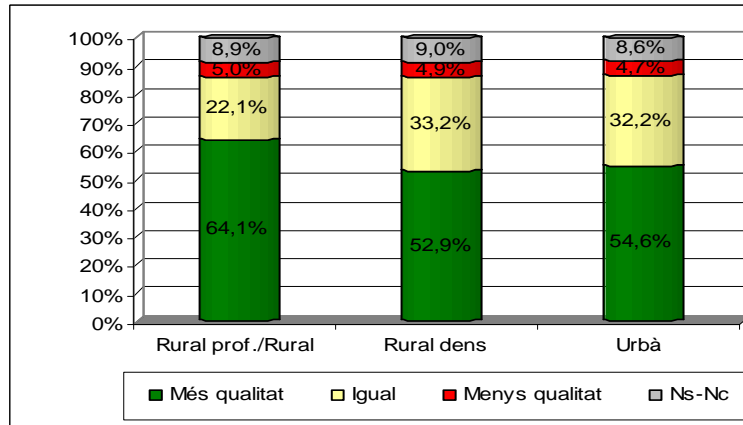
En relació a la comparació dels productes catalans amb els de fora, tant a l'àmbit rural com a l'urbà es considera que els productes catalans són més cars que la resta, sobretot a l'àmbit rural profund. Però també és en aquest àmbit en el qual es recullen opinions més favorables a la qualitat dels productes catalans: el 64,1% opina que els productes catalans són de més qualitat, per un 52,9% que diu el mateix al rural dens i per un 54,6% que ho diu a les zones urbanes. I, en relació a la confiança que els hi mereixen els productes catalans, de nou és l'àmbit rural profund en el qual es mostren unes opinions més positives. En aquest cas, les diferències entre rural i urbà són significatives.

Gràfics 12, 13 i 14. Característiques productes catalans

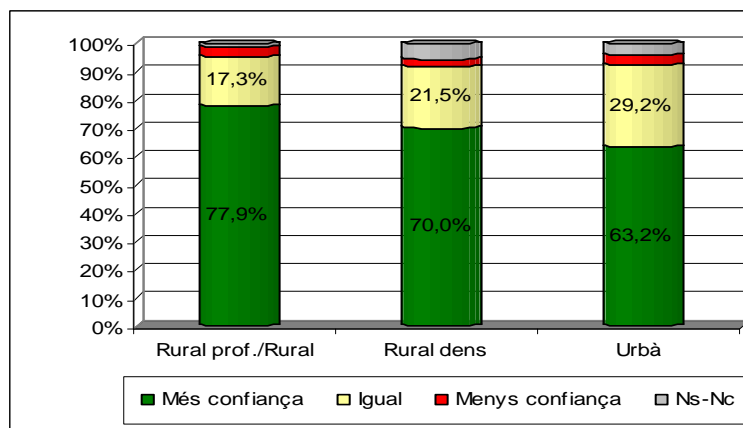
Més cars o més barats?

De més o menys qualitat?

De més o menys confiança?

3. El món rural a Catalunya: imatge i percepció⁹ en funció del sexe

En aquest apartat es descriuen les principals diferències en funció del sexe. Per començar, a l'hora d'identificar els principals problemes de Catalunya, s'observa que, entre les dones, els principals problemes de Catalunya són, en aquest ordre, l'atur o les qüestions relacionades amb al feina i els preus elevats, i després la manca d'aigua, la immigració o l'habitatge (veure taula 1). Pels homes els tres principals problemes són, també l'atur o les qüestions relacionades amb la feina, i, a una certa distància, la immigració, els preus tan elevats dels productes, el govern i els polítics, o l'aigua i al sequia (veure taula 2).

Taula 1. Principals problemes de Catalunya - Homes

	Homes
Atur o qüestions relacionades amb la feina	23,5%
Immigració	18,4%
Govern i/o polítics	17,0%
Preus elevats dels productes	16,9%
Manca d'aigua	16,8%

Taula 2. Principals problemes de Catalunya - Dones

	Dones
Atur o qüestions relacionades amb la feina	24,5%
Preus elevats dels productes	18,6%
Manca d'aigua	16,7%
Immigració	16,1%
Habitatge	13,3%

En relació als seus respectius municipis, hi ha coincidència entre homes i dones en el fet que la immigració és la qüestió més mencionada. Ara bé, també s'observen diferències significatives com ara la major preocupació de les dones per qüestions com ara l'atur o l'habitatge (veure taula 3).

Taula 3. Principals problemes del seu municipi

	Homes	Dones
Immigració	12,2%	9,4%
Atur o qüestions relacionades amb la feina	9,8%	9,2%
Habitatge	7,8%	8,5%
Inseguretat	9,2%	6,8%

⁹ Aquesta primera part inclou les preguntes ofertes plantejades a l'inici de l'estudi i la pregunta relativa a l'Objectiu 11. *Polítiques públiques*

Finalment, en relació als principals problemes dels pobles petits homes i dones coincideixen en tenir com a qüestió més mencionada les comunicacions. Més enllà d'aquesta coincidència es tornen a observar diferències significatives (veure taula 4). Per exemple els homes es mostren més preocupats per la manca serveis o recursos o el despoblament que les dones i, al revés, a les dones els hi preocupa més el transport públic o l'atur.

Taula 4. Principals problemes dels pobles petits

	Homes	Dones
Les comunicacions	18,1%	16,7%
Atur	15,4%	17,0%
Transport públic	7,3%	15,0%
Serveis i els recursos	10,3%	7,2%
Despoblament	8,9%	7,5%

3.1. Satisfacció amb el tipus de vida¹⁰

Les diferències per sexe quant a la satisfacció amb el tipus de vida que porten són mínimes (veure taula 5). Menys de dos punts separen la valoració de les dones (el 72,8% afirma sentir-se molt o basant satisfeta) de la valoració dels homes (el 70,4% diu el mateix).

Taula 5. Grau de satisfacció amb el tipus de vida que porta

	Homes	Dones
Molt satisfet	18,1%	21,8%
Bastant satisfet	52,3%	51,0%
Normal	17,0%	13,0%
Poc satisfet	9,7%	11,8%
Gens satisfet	2,1%	2,2%
NS/NC	0,7%	0,2%

En canvi, quan es pregunta per la millora o l'empitjorament del nivell de vida de la gent del seu municipi, les dones es mostren més crítiques (veure taula 6). Mentre que gairebé el 50% dels homes considera que la qualitat de vida ha millorat, més d'un terç de les dones creu que ha empitjorat.

¹⁰ Aquest apartat inclou 1. Satisfacció amb el nivell de vida

Taula 6. La qualitat de vida de la gent al municipi on viu...

	Homes	Dones
Ha millorat molt	5,2%	4,7%
Ha millorat	43,5%	40,1%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	18,4%	17,5%
Ha empitjorat	26,5%	31,8%
Ha empitjorat molt	3,8%	3,7%
NS/NC	2,6%	2,2%

En relació a la millora del nivell de vida als pobles petits de Catalunya, tant homes com dones consideren que ha millorat. Concretament, més del 50% d'ambdós col·lectius ho valoren d'aquesta manera, tot sent les dones qui ho fa en un percentatge més elevat (veure taula 7). Així mateix, també són les dones les que afirmen desconèixer més aquesta qüestió. (el 14% de no resposta en front de l'11%¹¹). De tota manera, sembla haver-hi una opinió compartida de valoració positiva de la millora de la qualitat de vida als pobles petits.

Taula 7. La qualitat de vida als pobles petits...

	Homes	Dones
Ha millorat molt	4,6%	4,9%
Ha millorat	46,1%	49,4%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	15,1%	9,8%
Ha empitjorat	22,5%	19,9%
Ha empitjorat molt	0,5%	1,4%
NS/NC	11,1%	14,6%

3.2. Qualitat dels serveis públics i integració¹²

En aquest apartat s'observen les diferències en funció del sexe en la valoració dels diversos serveis públics als pobles petits i, a la vegada, en les opinions sobre dones i joves en l'àmbit rural.

3.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural

Dels vuit serveis avaluats en aquest estudi, la cobertura telefònica i Internet és el millor valorat, tant per homes com per dones en uns percentatges molt similars: en ambdós casos al voltant del 54% o 55% dels entrevistats considera aquests serveis com a bons o molt bons (veure gràfics 1 i 2). Així mateix, homes i dones valoren com a pitjor servei el transport públic, tot sent

¹¹ Aquesta situació no es circumscriu tan sols al cas d'aquesta pregunta, sinó es pot anar observant al llarg de tot l'estudi. En línies generals, les dones tenen una major tendència a respondre que no saben en algunes preguntes.

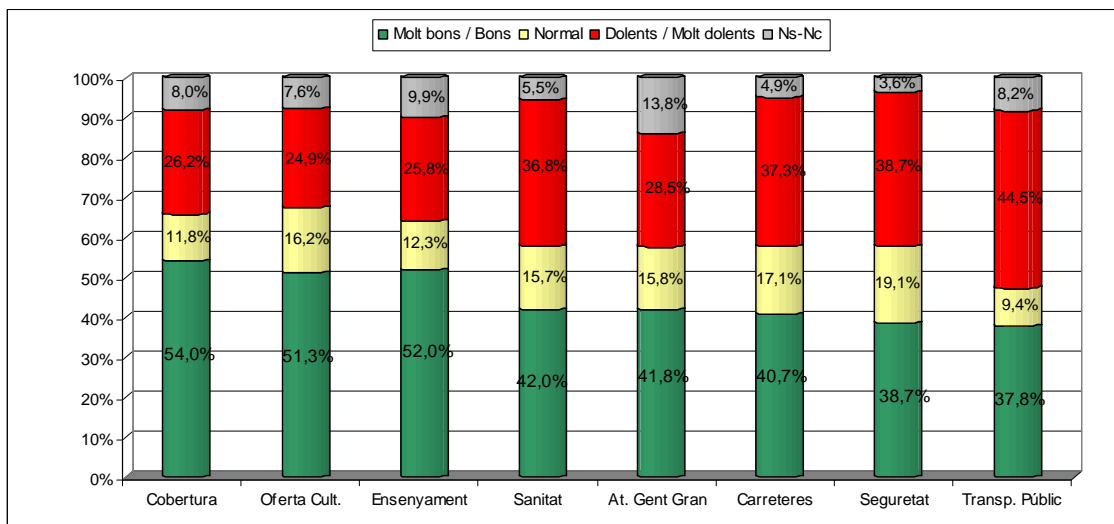
¹² Aquest apartat inclou els objeius: 2. *Qualitat dels serveis públics al món rural*; 10. *Dones, joves i desenvolupament personal i professional: igualtat d'oportunitats món rural – món urbà*

els homes els més crítics (el 44% diu que el servei és dolent o molt dolent, pel 41% de les dones que afirma el mateix).

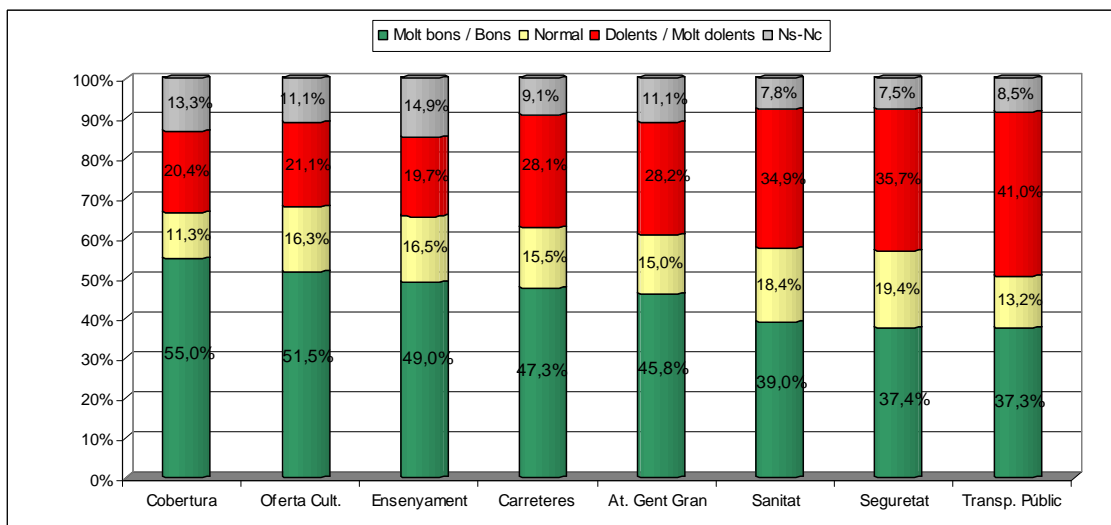
Una segona diferència és la valoració més positiva dels homes de les polítiques de caire social, tret de l'atenció a la gent gran. En aquest darrer cas, són les dones les que valoren més positivament aquesta política amb una diferència de més de quatre punts en relació a la dels homes.

En tercer lloc es podria destacar que les dones valoren molt més positivament el servei públic de carreteres que els homes. Si el 41% d'aquests considera que el servei és bo o molt bo, el 47% de les dones opina el mateix. És més, en els cas de les dones és el quart servei millor valorat precedit pel de cobertura telefònica i Internet i pel d'ensenyament. En canvi, no és aquesta la situació que es dona amb els homes, en relació als quals ocupa el sisè lloc.

Gràfic 1. Avaluació qualitat dels serveis - Homes

Gràfic 2. Avaluació qualitat dels serveis - Dones

3.2.2. Dones i joves

Les opinions expressades pels entrevistats sobre la combinació de les tasques de la llar amb les tasques professionals no són gaire diferents entre homes i dones. Es considera que les dones tenen més facilitats per combinar ambdues activitats a les zones rurals (veure taula 8). Les dones es pronuncien en aquest sentit més freqüentment que els homes.

Taula 8. Combinar tasques vida privada i professional

	Homes	Dones
Zones rurals	33,7%	35,4%
Igual	27,5%	30,2%
A les ciutats	27,4%	26,4%
NS/NC	11,3%	8,0%

I, pel que fa a la integració dels joves al mercat laboral, el 71,4% dels homes afirma que els joves de les zones rurals tenen més dificultat per trobar feina que els joves de les zones urbanes, en canvi, el 67,5% de les dones opina el mateix, és a dir, uns quatre punts menys (veure taula 9).

Taula 9. Inserció joves al mercat laboral

	Homes	Dones
Més fàcil	14,6%	12,4%
Igual	9,6%	11,5%
Més difícil	71,4%	67,5%
NS/NC	4,3%	8,6%

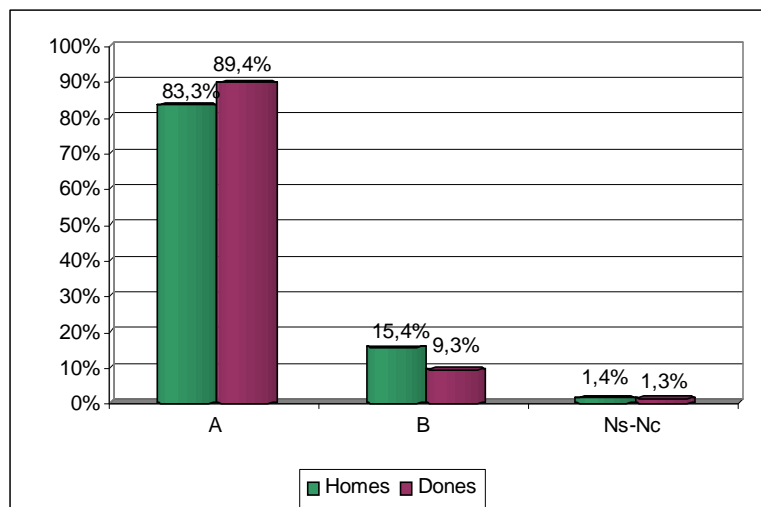
3.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari¹³

A aquest apartat es destacaran les diferències en funció del sexe en totes aquelles qüestions adreçades a determinar les opinions respecte el futur del sector agrari i el seu paper en la lluita contra el canvi climàtic, a més dels temes més relacionats amb la gestió de l'aigua i de la identificació i valoració dels productes catalans i el preu dels aliments actualment.

3.3.1. El futur del sector agrari

Les dones són lleugerament més partidàries que els homes de que Catalunya produeixi tots o gran part dels aliments que consumeix (veure gràfic 3). Així, si el 89,4% de les dones diu estar d'acord amb aquesta afirmació, aquest percentatge disminueix en el cas dels homes fins al 83,3%.

Gràfic 3. Importància producció aliments a Catalunya

(A) És important que Catalunya produeixi tots o una gran part dels aliments que consumeix.

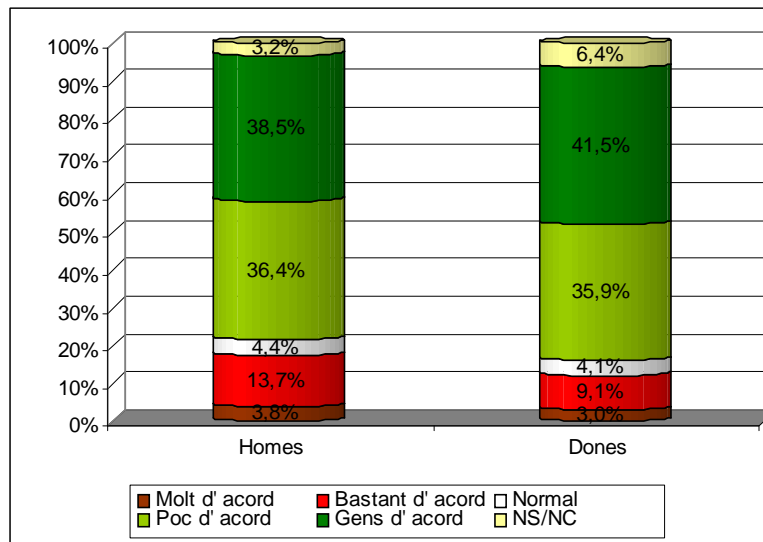
(B) No cal produir els aliments que es consumeixen. Es poden comprar a altres països.

En relació a les consideracions respecte les tasques desenvolupades per agricultors i ramaders, es tornen a observar diferències en les opinions expressades per homes i per dones. Davant de la pregunta de si agricultors i ramades tenen una activitat rentable que els hi permet guanyar-se bé la vida, el 77,4% de les dones diu estar-hi poc o gens d'acord pel 74,9% dels homes. La diferència, tot i que petita, existeix i es manté també en relació a la qüestió de si els

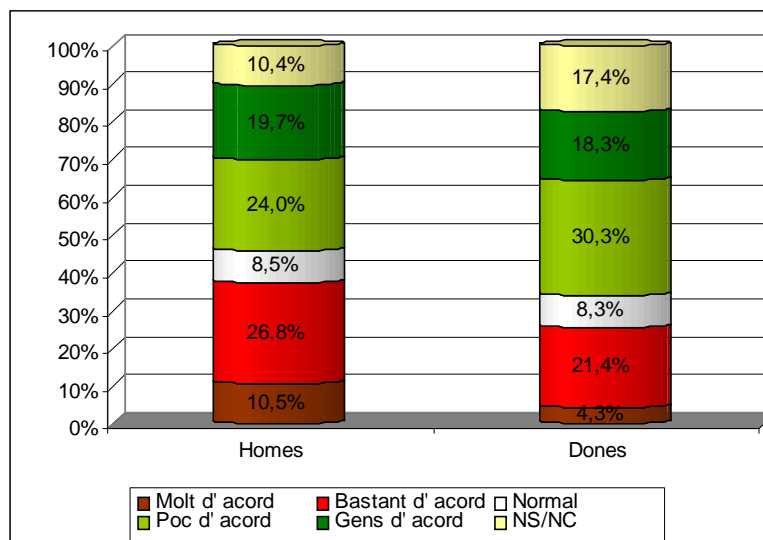
¹³ Aquest apartat inclou els següent objectius: 3. Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic; 4. Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari; 6. La gestió de l'aigua i l'ús agrari; 7. El preu dels aliments; 8. Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris

agricultors i els ramaders viuen de les subvencions. En aquest cas, tornen a ser les dones les més crítiques, ja que el 48,6% per diu no estar-hi d'acord, el 43,7% en el cas dels homes. (veure gràfic 4 i 5).

Gràfics 4. Agricultors i ramaders tenen una activitat rentable

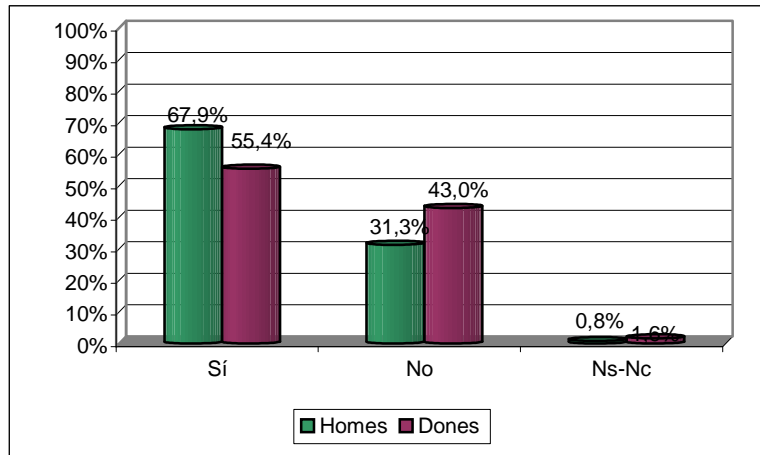
Gràfics 5. Agricultors i ramaders viuen de les subvencions

3.3.2. Canvi climàtic i medi ambient

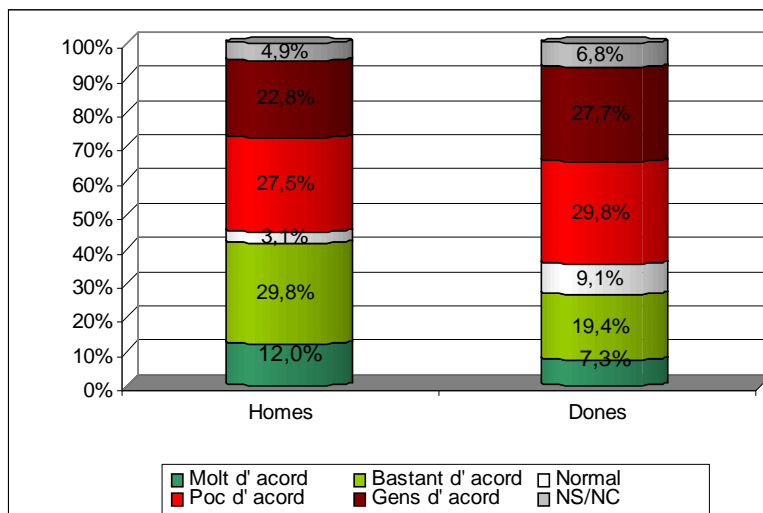
El percentatge d'homes que afirma conèixer els transgènics és molt més elevat que el de les dones (veure gràfic 6). La diferència és del 12 punts, concretament, el 67,9% dels homes pel 55,4% de les dones afirmen conèixer aquests productes.

Gràfic 6. Coneixement dels transgènics

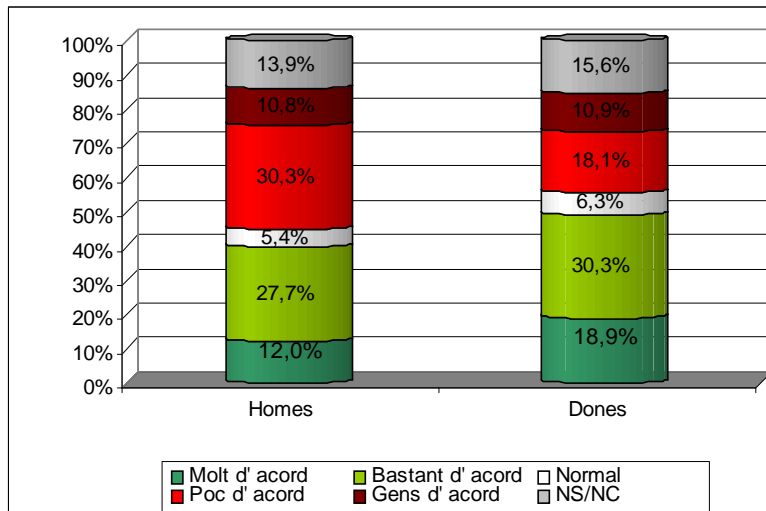

En línies general, entre aquells que coneixen els transgènics, les dones són més crítiques que els homes (veure gràfic 7 a 9). Per exemple, el 57,7% de les dones no considera que els transgènics siguin una oportunitat per produir més i millor, pel 50% dels homes que opina el mateix. O, també, la meitat de les dones considera que els transgènics són un risc per la salut, mentre que aquesta opinió només és compartida pel 40% dels homes. Tan sols en el cas de si els transgènics provoquen una pèrdua de llavors autòctones, els homes es mostren més crítics que les dones.

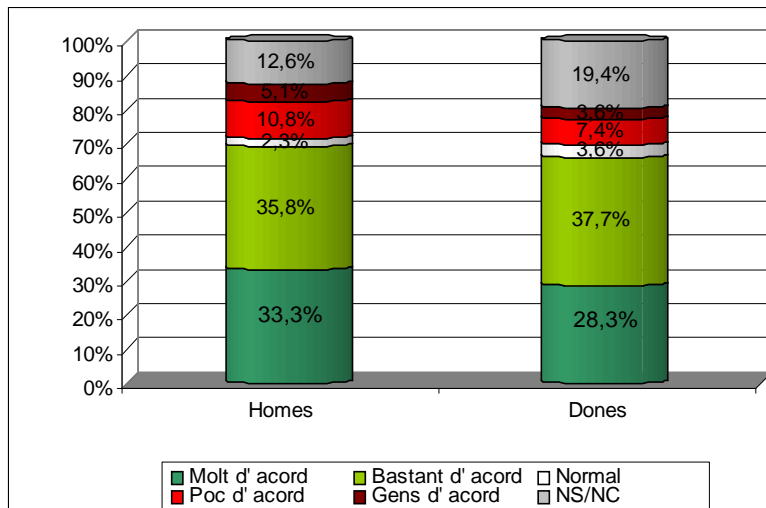
Gràfic 7. Oportunitat per produir més i millor

Gràfic 8. Risc per la salut

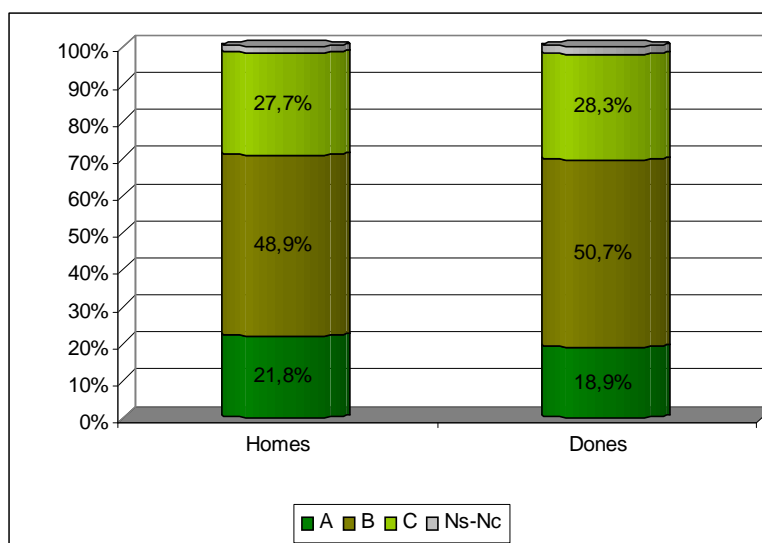

Gràfic 9. Pèrdua de llavors autòctones

A l'hora de prioritzar desenvolupament econòmic o protecció del medi ambient no s'observen diferències gaire significatives entre homes i dones. En tot cas, els homes prioritzen el desenvolupament econòmic 3 punts per sobre de les dones.

Gràfic 10. Desenvolupament econòmic i protecció del medi ambient

- (A) El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient.
 (B) El primer és la protecció del medi ambient, encara que això sigui limitar el desenvolupament econòmic.
 (C) Les dues qüestions són igual d'importants. Cal buscar un equilibri.

Pel que fa a actuacions de l'agricultura i ramaderia beneficioses amb el medi ambient, homes i dones presenten consideracions diferents. Així, mentre que les dones prioritzen l'agricultura ecològica o el conrear sense pesticides, els homes destaquen sobretot l'agricultura ecològica, la pastura i les activitats vinculades als boscos, com ara la neteja o el manteniment dels boscos o el d'arbres (veure taules 10 i 11).

Taula 10. Activitats beneficioses - Homes

	Homes
Agricultura ecològica / fertilitzants naturals	6,6%
Pastura	6,1%
Neteja boscos	4,2%

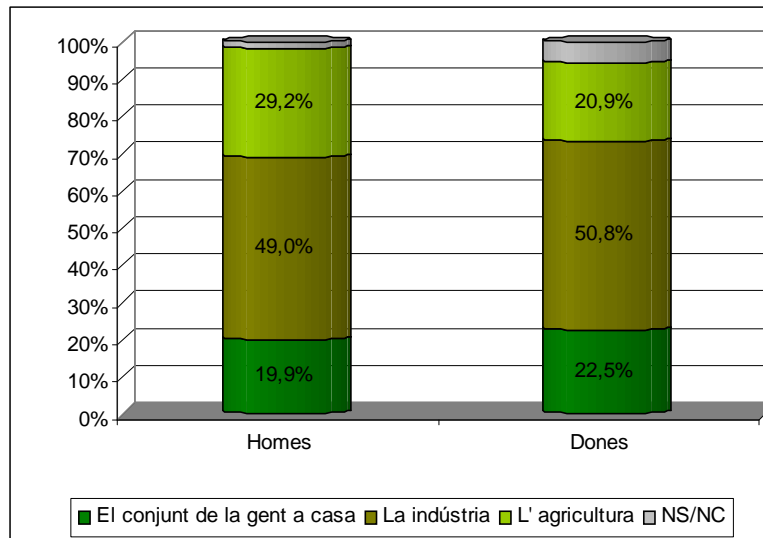
Taula 11. Activitats beneficioses - Dones

	Dones
Agricultura ecològica / fertilitzants naturals	7,6%
Conrear sense pesticides	3,6%
Estalviar aigua	3,3%
Replantació d'arbres i manteniment del bosc	3,3%

3.3.3. Gestió de l'aigua

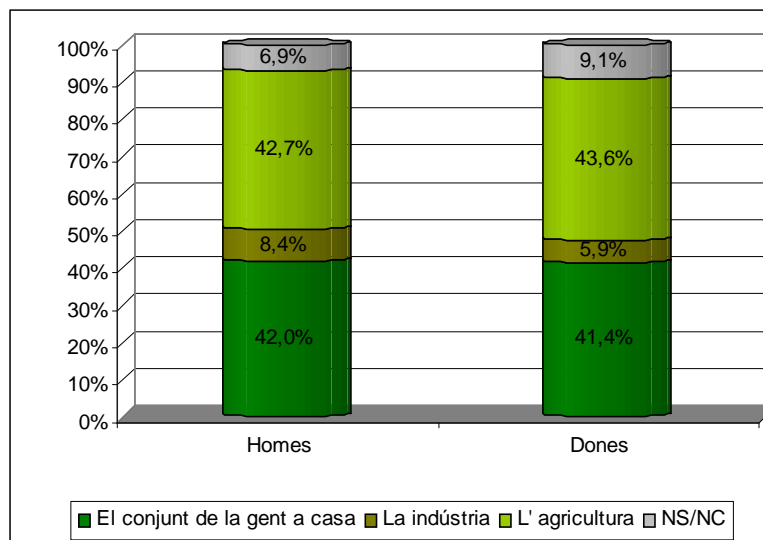
A l'hora de valorar qui gasta més aigua (veure gràfic 11), la meitat dels homes i de les dones afirmen que és la indústria. En la distribució de la resta dels entrevistats observem algunes diferències entre sexes. Així, el 21% de les dones consideren que és l'agricultura qui més gasta en canvi, en el cas dels homes els qui així ho creuen representen el 29%.

Gràfic 11. Qui gasta més aigua?

En canvi, com es pot apreciar al gràfic, les diferències sobre qui fa un millor ús de l'aigua són mínimes.

Gràfic 12. Qui fa un millor ús de l'aigua?

Per tal de controlar la despesa d'aigua i gestionar-la millor, homes i dones coincideixen en la necessitat d'impulsar campanyes publicitàries de conscienciació col·lectiva (taules 12 i 13). Ara bé, a part d'això, els homes proposen altres mesures com ara millorar el regadiu o controlar i vigilar el consum, mentre que les dones destaquen la necessitat d'introduir millores en el regadiu a més d'impulsar la conscienciació col·lectiva.

Taula 12. Activitats per reduir el consum d'aigua - Homes

	Homes
Fer campanyes publicitàries	14,9%
Millores en el regadiu / Gota a gota	7,7%
Controlar el consum	5,9%

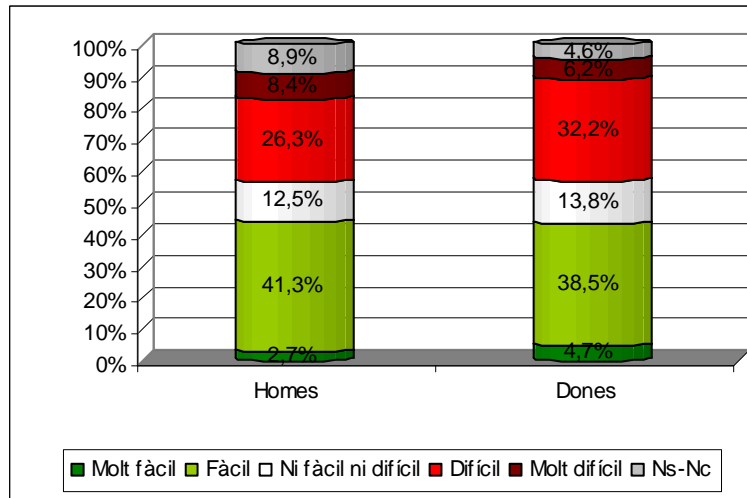
Taula 13. Activitats per reduir el consum d'aigua - Dones

	Dones
Fer campanyes publicitàries	14,8%
Millorar sistemes de regadiu	10,0%
Consciència individual	6,2%

3.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.

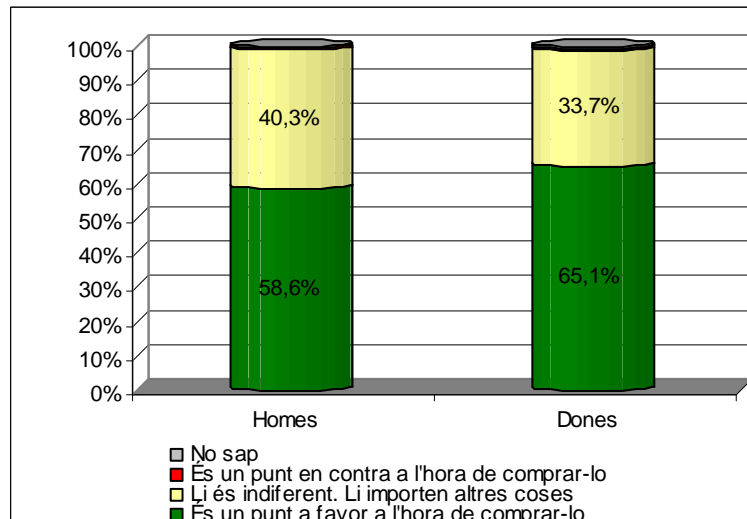
Els homes afirmen amb més freqüència que les dones que els hi resulta fàcil identificar els productes catalans (veure gràfic 13). Així, pel 44% dels homes és fàcil o molt fàcil identificar els productes catalans i pel 34,7% és difícil o molt difícil. En canvi, per les dones, tot i que el percentatge que ho considera fàcil és semblant que als dels homes (el 43,2%), el percentatge de les que ho consideren difícil és superior, concretament, el 38,4% afirma que té dificultats per identificar els productes catalans.

Gràfic 13. Facilitat / Dificultat d'identificar els productes catalans

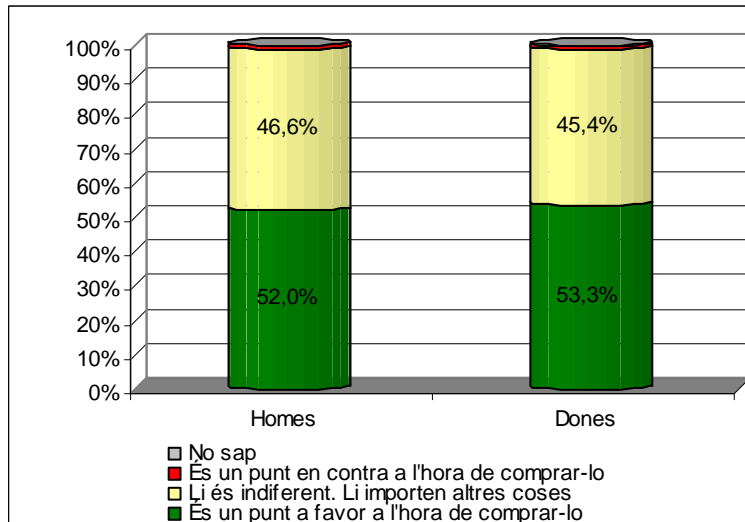

D'altra banda, també pel que fa a l'origen dels productes, podem destacar diferències, sobretot si els productes frescos són catalans. En aquest cas, el 65,1% de les dones considera aquest fet com un incentiu pel 58,6% dels homes. En canvi, el fet que el producte envasat sigui català és un incentiu similar per homes i dones. Així, mentre que el 53,2% de les dones considera la catalanitat del producte un incentiu, el 52,0% dels homes opina el mateix (veure gràfics 14 i 15).

Gràfic 14. El fet que un producte fresc sigui català ...

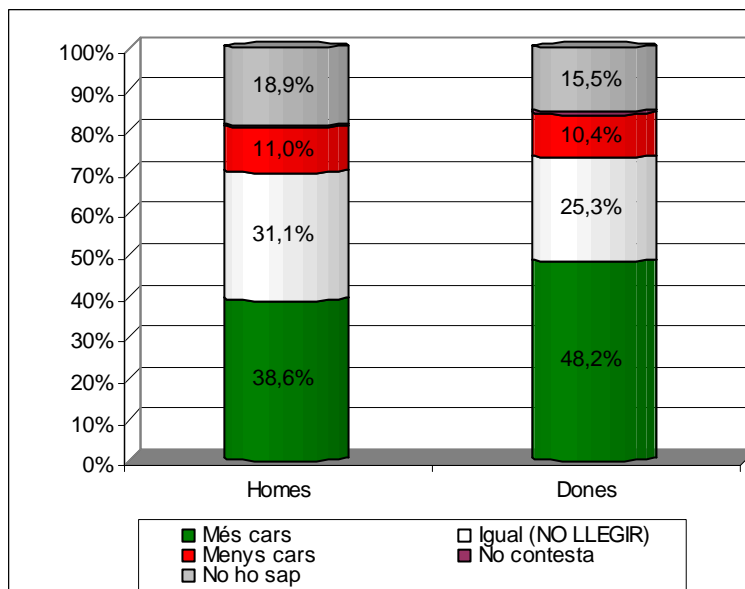

Gràfic15. El fet que un producte envasat sigui català ...

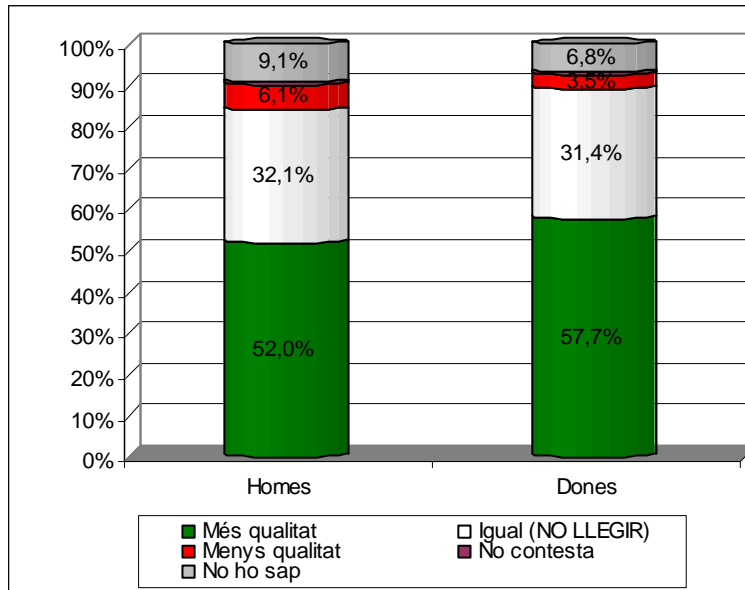

Les dones afirmen de manera més efusiva que els homes que els productes catalans són més cars en comparació amb els productes de fora (veure gràfics 16 i 17). Així mateix, també hi ha diferències en quant a la qualitat, ja que les dones tornen a ser, en comparació als homes, les que valoren els productes catalans com de més qualitat. En canvi, si parlem de confiança en el productes catalans, no hi ha diferències significatives entre homes i dones.

Gràfic16. Els productes catalans són ...

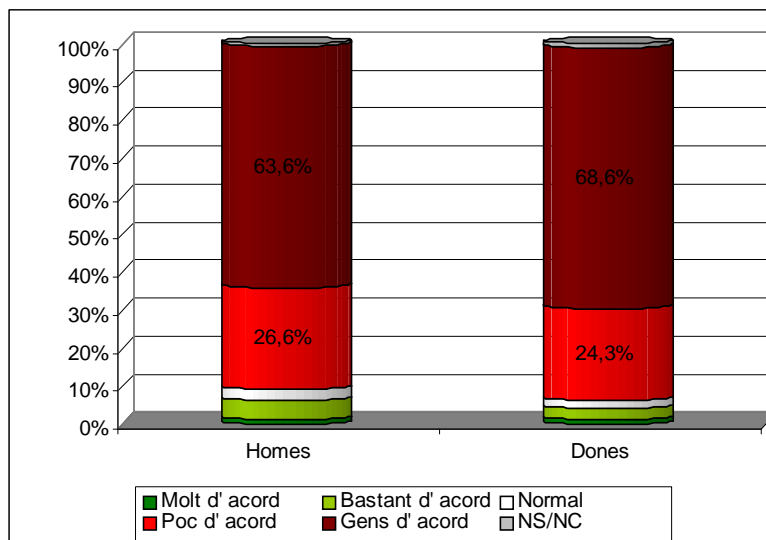
Gràfic17. Els productes catalans són ...

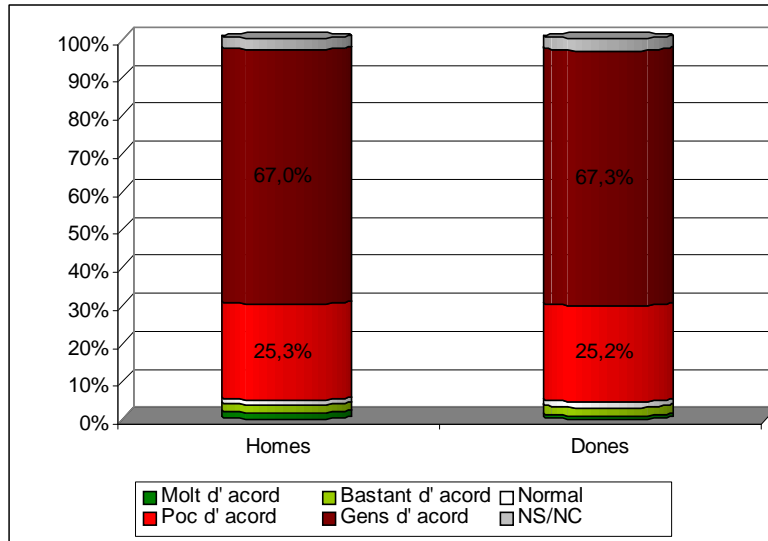
3.3.5. El preu dels aliments

En relació amb el preu dels aliments, les dones són les que es mostren més en desacord amb que el consumidor paga un preu raonable pels aliments. En el cas del preu que reben els agricultors i els ramaders pel que produeixen no s'observen diferències significatives.

Gràfic18. El consumidor paga un preu raonable pels aliments

Gràfic19. Els pagesos reben un preu raonable pels aliments que produeixen

4. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció de l'edat¹⁴

En aquest apartat s'analitzen les diferències entre els diversos grups d'edat en la seva percepció del món rural a Catalunya. Els entrevistats han estat dividits en quatre trams d'edat: el primer, dels 18 als 29 anys, el segon dels 30 als 44 anys, el tercer dels 45 als 59 anys i el quart dels 60 en endavant.

És interessant observar les diferències a l'hora de definir els problemes de Catalunya. Si pels més grans els principals problemes són les qüestions vinculades a la feina, la immigració o la manca d'aigua, pels més joves la principal preocupació és l'habitatge i, després, l'atur o els elevats preus dels productes (veure taules 1 a 4).

Taula 1. Principals problemes de Catalunya – 18 a 29 anys

Habitatge	19,9%
Atur / La feina	17,6%
Preus alts / Tot molt car / L'economia	17,2%

Taula 2. Principals problemes de Catalunya – 30 a 44 anys

Atur / La feina	26,1%
Preus alts / Tot molt car / L'economia	19,8%
Immigració	18,5%

Taula 3. Principals problemes de Catalunya – 44 a 59 anys

Atur / La feina	25,9%
Preus alts / Tot molt car / L'economia	19,5%
Immigració	17,9%

Taula 4. Principals problemes de Catalunya – 60 anys i més

Atur / La feina	24,8%
Immigració	20,6%
L'aigua / Sequia	16,2%

En relació al principal problema del municipi, els temes més destacats per cadascun dels grups d'edat són les qüestions vinculades a la immigració, l'habitatge o l'atur, tot i que amb certs matisos, com es recull a les taules 5 a 8. Així, per exemple, si pels més joves el principal problema és el transport, pels més grans és la immigració.

¹⁴ Aquesta primera part inclou les preguntes ofertes plantejades a l'inici de l'estudi i l'objectiu 11. *Polítiques públiques*

Taula 5. Principals problemes del seu municipi – 18 a 29 anys

Transport	13,5%
Habitatge	11,6%
Atur / La feina	7,7%

Taula 6. Principals problemes del seu municipi – 30 a 44 anys

Immigració	12,8%
Atur / La feina	10,9%
Habitatge	9,9%

Taula 7. Principals problemes del seu municipi – 44 a 59 anys

Immigració	12,1%
Atur / La feina	9,9%
Inseguretat	8,5%

Taula 8. Principals problemes del seu municipi – 60 anys i més

Immigració	11,1%
Inseguretat	9,2%
Atur / La feina	8,8%

4.1. Satisfacció amb el nivell de vida

Si s'observen les opinions respecte la millora en la qualitat de vida de la gent propera, la dels seus municipis respectius, són els més joves és que consideren en un percentatge més elevat (per sobre del 50%) que la qualitat de vida ha millorat. Els altres tres grups coincideixen en aquesta millora però ho fan amb menys entusiasme, en percentatges que no superen el 45% en alguns casos (veure taula 9).

Taula 9. La qualitat de vida de la gent al municipi on viu...

	18 a 29	30 a 44	45 a 59	60 i més
Ha millorat molt	3,8%	4,7%	6,5%	4,9%
Ha millorat	47,4%	40,4%	40,7%	40,1%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	16,7%	18,8%	17,7%	18,0%
Ha empitjorat	28,8%	28,5%	29,7%	29,8%
Ha empitjorat molt	0,5%	4,7%	3,2%	5,6%
NS/NC	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%

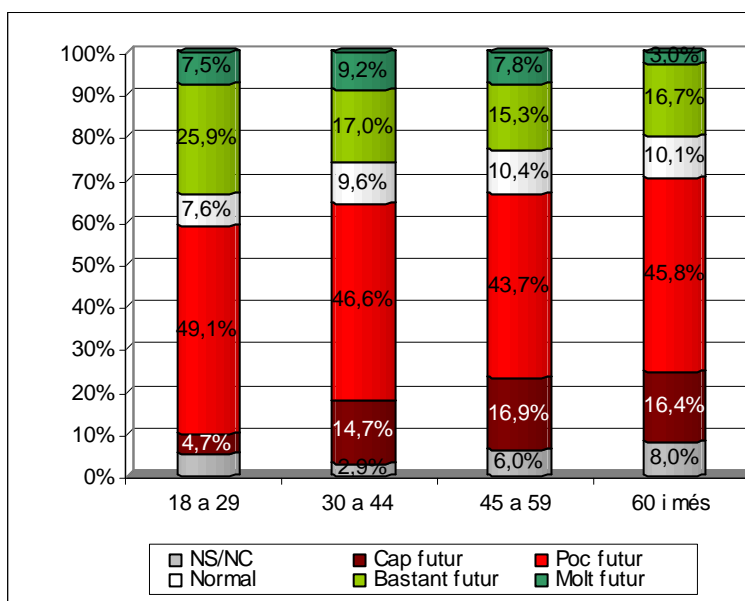
4.2. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari¹⁵

En aquest bloc es descriuen les principals diferències en funció de l'edat en tot un seguit de qüestions vinculades a la percepció del sector agrari en la societat, des del seu futur o el seu paper estratègic en la lluita contra el canvi climàtic, fins a temes més específics com la gestió de l'aigua, la identificació i origen dels productes o el preu actual dels aliments.

4.2.1. El futur del sector agrari

Tots els grups d'edat, en percentatges compresos entre el 50% i el 62%, consideren el sector agrari té poc o gens de futur (veure gràfic 1). El cert és que hi ha algunes diferències significatives entre els grups d'edat. De tots quatre grups d'edat, els més joves són els menys pessimistes en relació al futur del sector, ja que el 53% posa en dubte el seu futur quan en la resta de grups aquest percentatge no baixa del 60%.

Gràfic 1. A Catalunya l'agricultura és una activitat amb futur?

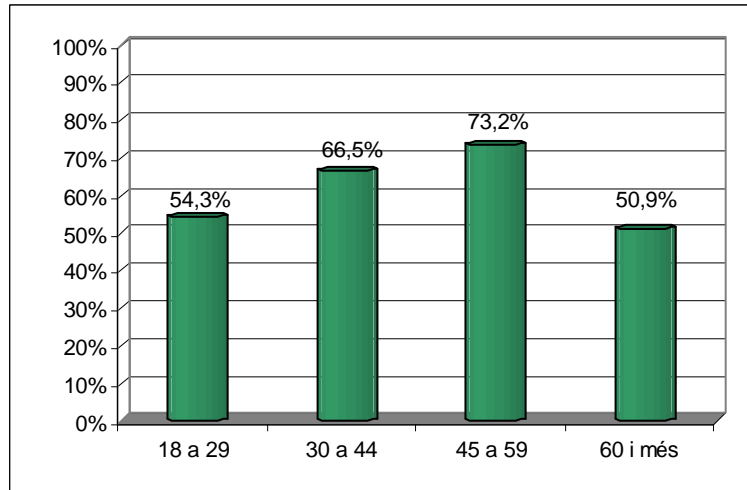
4.2.2. Canvi climàtic i medi ambient

En el grau d'informació sobre què són els transgènics s'observen algunes diferències significatives. En línies generals, a mesura que augmenta l'edat augmenta també el grau de

¹⁵ Aquest apartat inclou els següent objectius: 3. Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic; 4. Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari; 6. La gestió de l'aigua i l'ús agrari; 7. El preu dels aliments; 8. Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris

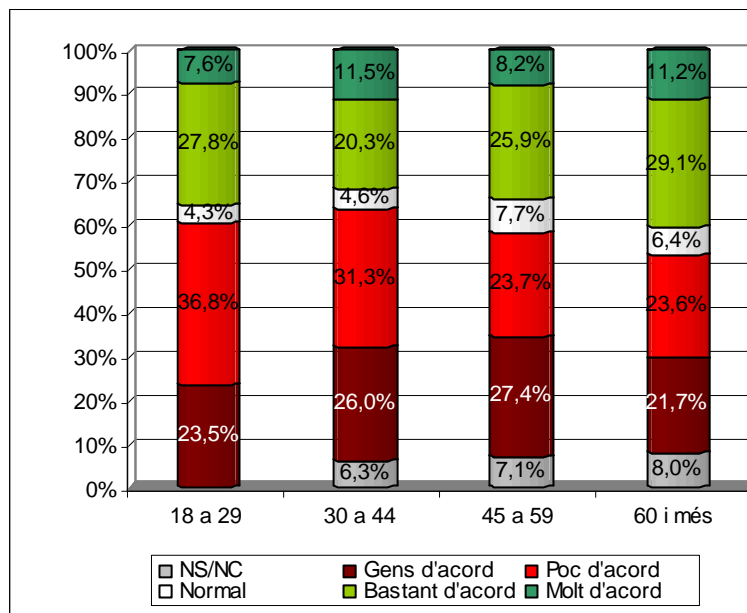
coneixement. Aquesta correlació la trenquen els de 60 o més anys (són el grup amb un coneixement més baix).

Gràfic 2. Sap què són els transgènics?

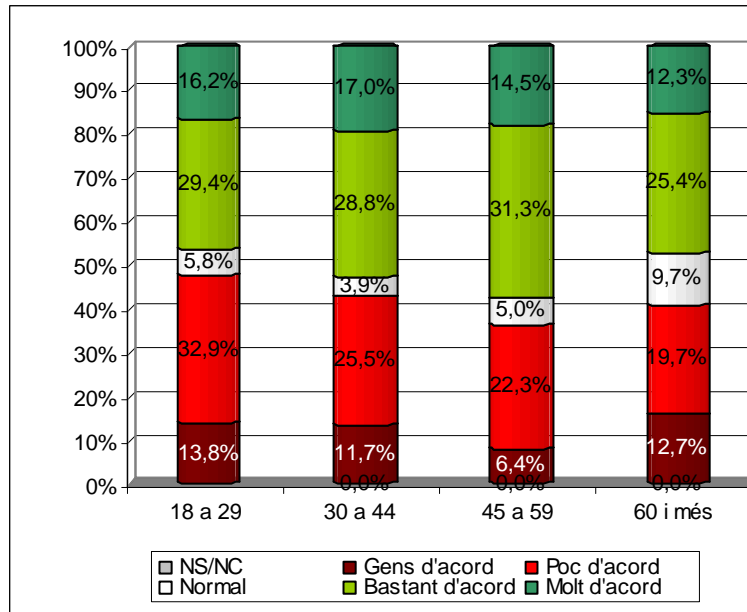

Pel que fa a la valoració que es fa dels transgènics, en aquest cas s'observa que els més joves són els que es mostren més crítics. És a dir, són els que menys sovint consideren que representen una oportunitat per produir més i millor i, també, els que els veuen més com un risc per la salut.

Gràfic 3. Els transgènics serveixen per produir més i millor

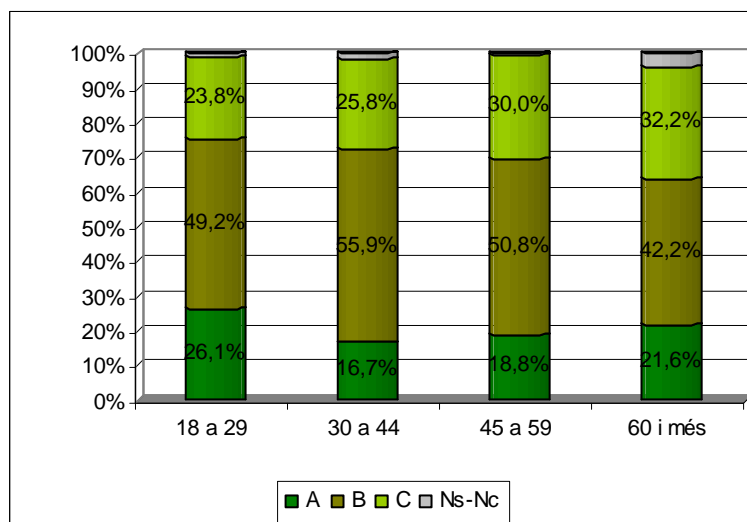

Gràfic 4. Els transgènics són un risc per la salut

D'altra banda, a l'estudi també s'observen diferències importants quant a la importància de la lluita contra el canvi climàtic. Així, els que tenen entre 30 i 44 anys són amb, certa diferència, els que més sovint consideren que primer va la protecció del medi ambient i després el desenvolupament econòmic. Els menors de 30 anys són els que més es decanten pel desenvolupament econòmic.

Gràfic 5. Desenvolupament econòmic versus protecció mediambiental

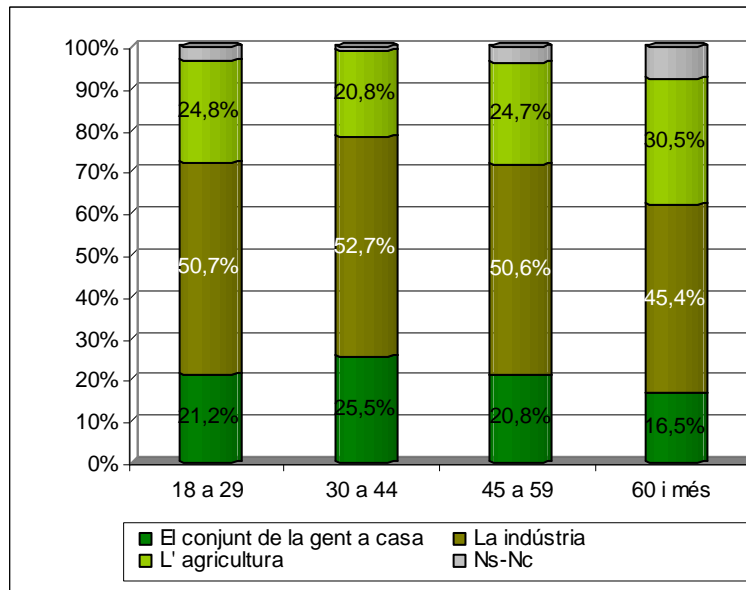

- (A) El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient.
- (B) El primer és la protecció del medi ambient, encara que això sigui limitar el desenvolupament econòmic.
- (C) Les dues qüestions són igual d'importantes. Cal buscar un equilibri.

4.2.3. Gestió de l'aigua

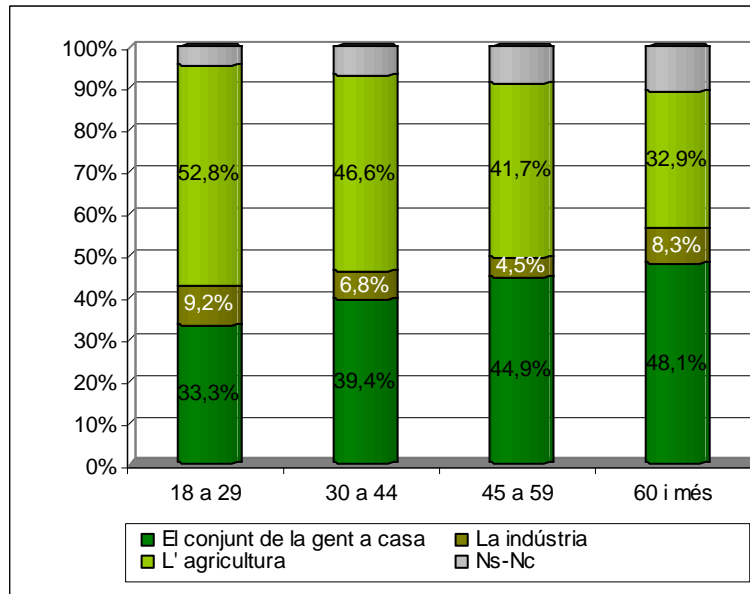
La pregunta de qui gasta més aigua rep com a resposta unànime la indústria, sense poder-se'n establir gaires diferències entre els grups d'edats. Potser l'únic matís a fer és que els de 60 anys són els que més sovint senyalen a l'agricultura.

Gràfic 6. Qui gasta més aigua

Quan el que es demana és qui fa un millor d'ús de l'aigua s'observa el següent, com més joves són els entrevistats més habitual és que senyalin a l'agricultura. A mesura que augmenta l'edat aquest percentatge va baixant, passant del 52,8% al 32,9%. De manera inversa, també s'observa que a més edat més sovint és senyala al conjunt de la gent a casa seva.

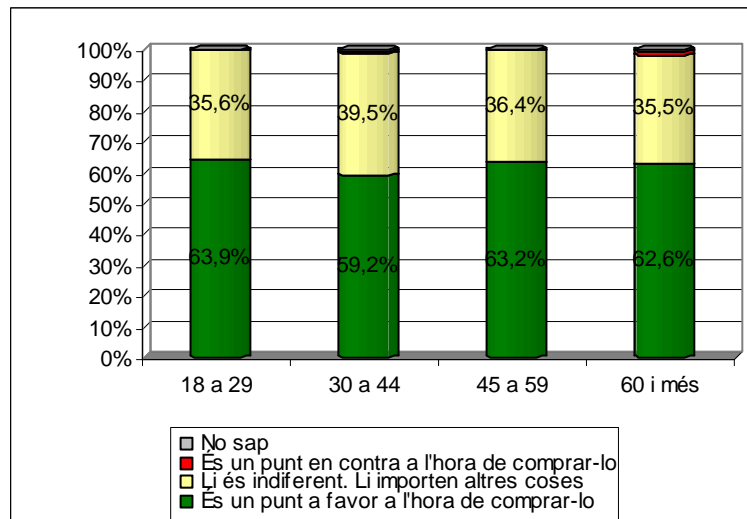
Gràfic 7. Qui gestiona millor l'aigua

4.2.4. Identificació i valoració dels productes catalans.

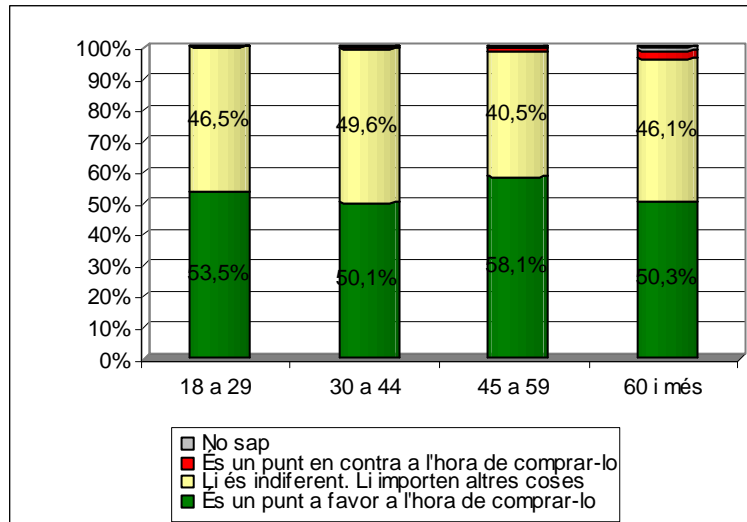
Que els productes siguin catalans és un punt a favor a l'hora de comprar-los. El 60% de cadascun dels grups d'edat considera com un incentiu per a comprar-lo que un producte fresc sigui català.

Gràfics 8. Producte fresc d'origen català

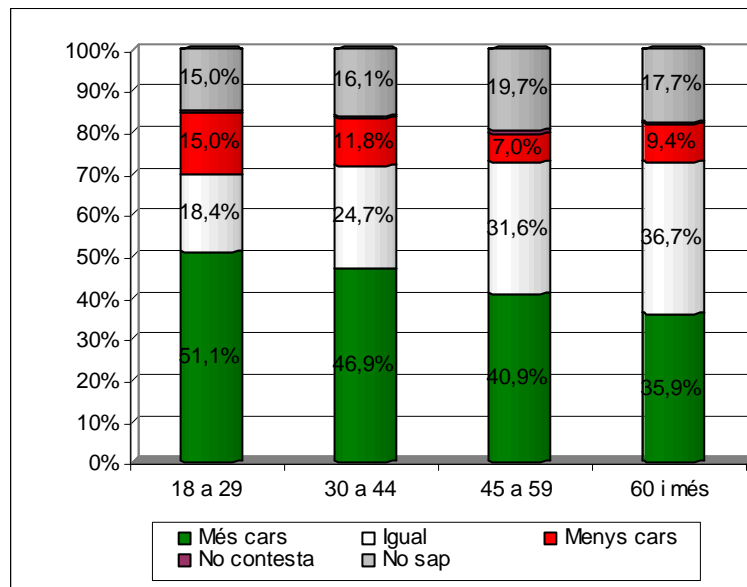
En relació als productes envasats, hi ha algunes diferències en funció de l'edat. Per exemple, mentre que entre els entrevistats d'entre 45 i 59 anys, el 58% afirma que és un incentiu per a comprar el producte, tan sols el 50% dels grup d'edat d'entre 30 a 44 o dels més grans afirma el mateix.

Gràfics 9. Producte envasat d'origen català

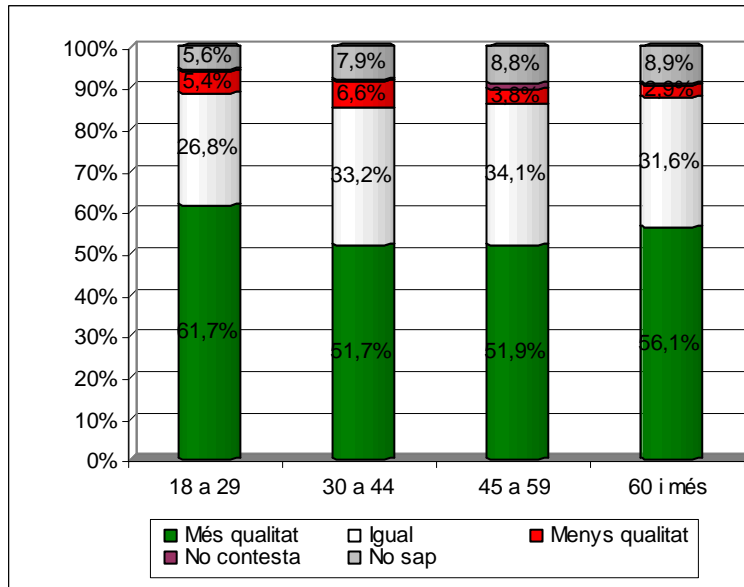

En comparació amb els productes de fora, tots els grups d'edat menys el de majors de 65 anys considera que els productes catalans són més cars que la resta. En canvi amb el tema de la qualitat dels productes, hi ha una resposta unànime de considerar-los de més qualitat, sobretot en el cas dels joves. Finalment, pel que fa a la confiança envers als productes catalans, de nou són els joves qui ho afirmen amb més rotunditat (el 71% comparteix aquesta opinió).

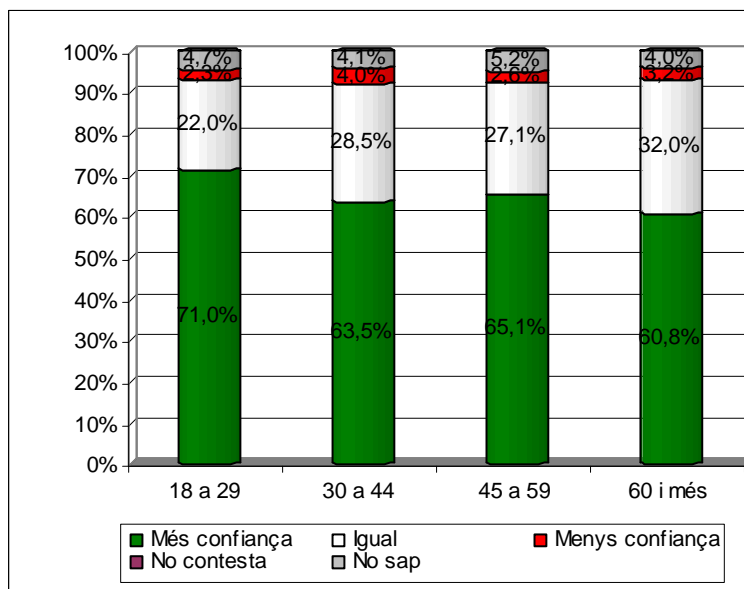
Gràfics 10. Els productes catalans són més cars?

Gràfics 11. Els productes catalans són de més qualitat?

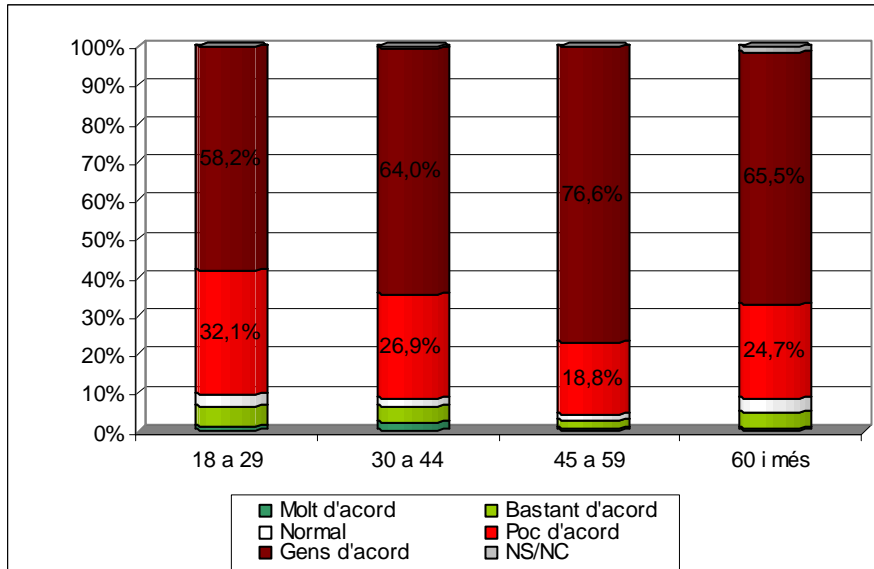
Gràfics 12. Els productes catalans són de més confiança?

4.2.5. El preu dels aliments

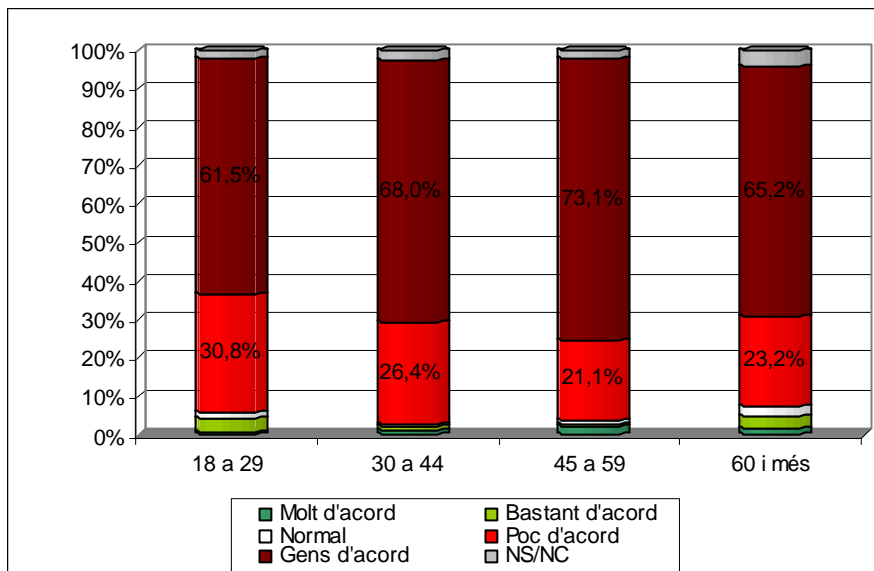
La idea que el consumidor paga un preu raonable pels aliments no es subscriu per gaires entrevistats. Els que tenen entre 45 i 59 anys són els més crítics, tres quartes parts diu no estar gens d'acord amb aquesta afirmació.

Gràfic 13. Consumidors paguen preu raonable

Pel que fa al preu que reben els agricultors pel que produeixen, es manté l'esquema observat a la pregunta anterior. És a dir, els que tenen entre 45 i 59 són els que presenten un desacord més contundent amb aquesta afirmació (gens d'acord).

Gràfic 14. Agricultors reben preu raonable

5. El món rural a Catalunya: imatge i percepció en funció del nivell d'estudis¹⁶

En aquest apartat s'analitzen les diferències entre els entrevistats en funció del seu nivell d'estudis, tot agrupant-los en tres grups que són els següents: estudis primaris o inferiors; estudis secundaris; estudis universitaris.

A l'hora de detectar els principals problemes de Catalunya, tots tres grups coincideixen en les temàtiques però no en la importància que els hi donen a cadascuna d'elles. Així, mentre que els que tenen estudis primaris posen l'èmfasi en el tema de l'atur, els que tenen estudis secundaris es centren en els preus alts dels productes i els universitaris en el govern o els polítics en general (veure taula 1).

Taula 1. Principals problemes de Catalunya

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Atur / La feina	28,6%	19,4%	18,3%
Preus alts / Tot molt car / L'economia	16,8%	22,5%	16,0%
Immigració	18,7%	20,7%	11,3%
L'aigua / Sequia	16,5%	19,4%	14,8%
El govern / els polítics	8,9%	18,2%	20,1%
Habitatge	10,9%	12,3%	17,0%

En la distinció dels problemes dels respectius municipis es poden destacar algunes diferències significatives. Pels universitaris, l'habitatge o el transport són alguns dels principals problemes del seu municipi. En canvi, per aquells que tenen estudis primaris o secundaris, els principals problemes són uns altres. Per exemple, ambdós coincideixen en destacar la immigració com a qüestió més preocupants (veure taula 2).

Taula 2. Principals problemes als seus municipis

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Immigració	11,2%	14,2%	7,4%
Atur / La feina	11,4%	7,9%	7,0%
Habitatge	5,4%	7,4%	14,2%
Inseguretat / Delinqüència	8,0%	8,4%	7,4%
El transport	5,2%	8,6%	8,5%

Finalment, els problemes dels municipis més petits, entre els que tenen estudis primaris el principal problema és l'atur; pels que tenen estudis secundaris són les comunicacions, el despoblament i l'educació; i pels universitaris són les comunicacions i l'atur (veure taula 3).

¹⁶ Aquesta primera part inclou les preguntes ofertes plantejades a l'inici de l'estudi i l'objectiu 11. *Polítiques públiques*

Taula 3. Principals problemes dels pobles petits

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Les comunicacions	15,1%	20,0%	20,2%
Atur	15,6%	14,0%	19,3%
Transport públic	12,9%	6,6%	11,5%
Serveis i els recursos	6,5%	9,3%	13,1%
Despoblament	5,5%	12,9%	9,9%

5.1. Satisfacció amb el nivell de vida¹⁷

El grau de satisfacció amb el tipus de vida és molt elevat per a tots tres grups, tot i que són els universitaris els que afirmen estar-ne més satisfets. Així, mentre que el 67 per cent dels que tenen estudis primaris i secundaris estan molt o bastant contents amb el tipus de vida que porten, aquest percentatge augmenta fins el 83 per cent en el cas dels universitaris. (veure taula 4).

Taula 4. Grau de satisfacció amb el tipus de vida que porta

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Molt satisfet	15,3%	22,9%	27,0%
Bastant satisfet	52,2%	44,5%	56,4%
Normal	18,1%	17,0%	6,8%
Poc satisfet	11,0%	14,5%	7,7%
Gens satisfet	3,3%	1,2%	0,8%
NS/NC	0,2%	0,0%	1,3%

En canvi, en les valoracions de la gent propera o del seu municipi, hi ha poques diferències en funció del nivell d'estudis. En tot cas es podria destacar que entre els que tenen estudis primaris, es valora millor que entre els altres (veure taula 5), tot i que les diferències no són molt grans.

Taula 5. La qualitat de vida de la gent al municipi on viu...

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Ha millorat molt	4,8%	3,4%	6,6%
Ha millorat	44,0%	39,7%	39,2%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	16,0%	21,0%	19,5%
Ha empitjorat	29,4%	30,5%	27,1%
Ha empitjorat molt	4,3%	2,4%	3,7%
NS/NC	1,4%	3,0%	3,8%

¹⁷ Aquest apartat inclou els objectius: 1. Satisfacció amb el nivell de vida; 13. Mijans de comunicació i món rural

Finalment, en comparar aquestes dades amb les opinions respecte la millora del nivell de vida als pobles petits de Catalunya, per cadascun dels nivells d'estudis, més del 50 per cent considera que el nivell de vida ha millorat. Potser cal destacar que entre els universitaris aquest percentatge és més elevat i es situa al voltant del 55 per cent (veure taula 6).

Taula 6. La qualitat de vida de la gent als pobles petits...

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Ha millorat molt	4,3%	3,6%	6,7%
Ha millorat	47,1%	48,1%	48,7%
Ni ha millorat ni ha empitjorat	12,9%	10,3%	13,2%
Ha empitjorat	20,7%	25,1%	19,3%
Ha empitjorat molt	1,3%	1,0%	0,3%
NS/NC	13,7%	11,9%	11,7%

5.2. Qualitat dels serveis públics i integració¹⁸

En aquesta apartat s'analitzen les diferències en relació a la valoració de vuit serveis públics, així com les valoracions de les dificultats de dones i joves en l'àmbit rural.

5.2.1. La qualitat dels serveis públics al món rural

Si agrupem els vuit serveis avaluats per àmbits temàtics, podem observar algunes diferències significatives en funció del nivell d'estudis (veure taula 7). Així, en els serveis públics de les polítiques socials, observem, per exemple, que els que tenen estudis primaris no valoren tan positivament com la resta l'ensenyament. D'altra banda, els que tenen estudis secundaris valoren pitjor la sanitat.

Si ara ens fixem els serveis públics vinculats a les polítiques d'infraestructures, tots tres serveis són valorats de manera negativa per aquells que tenen estudis secundaris o universitaris. Concretament, només un 22,9% dels universitaris considera que el transport públic als pobles petits és bo o molt bo.

¹⁸ Aquest apartat inclou els objeius: 2. *Qualitat dels serveis públics al món rural*; 10. *Dones, joves i desenvolupament personal i professional: igualtat d'oportunitats món rural – món urbà*

Taula 7. Qualitat dels serveis socials i d'infraestructures als pobles petits (*)

	E.Primaris	E.Secundaris	E.Universitaris
Ensenyança	47,7%	54,8%	52,6%
Sanitat	40,4%	37,9%	42,9%
Atenció a la gent gran	45,7%	42,7%	40,7%
Seguretat	32,9%	38,9%	47,6%
Oferta cultural	51,1%	53,3%	50,4%
Transport públic	46,3%	32,7%	22,9%
Carreteres	44,5%	47,4%	39,9%
Cobertura telef. i internet	57,0%	55,5%	48,4%

(*) Suma dels percentatges molt bons o bons

5.3. Protecció del medi ambient i desenvolupament sostenible: el paper del sector agrari¹⁹

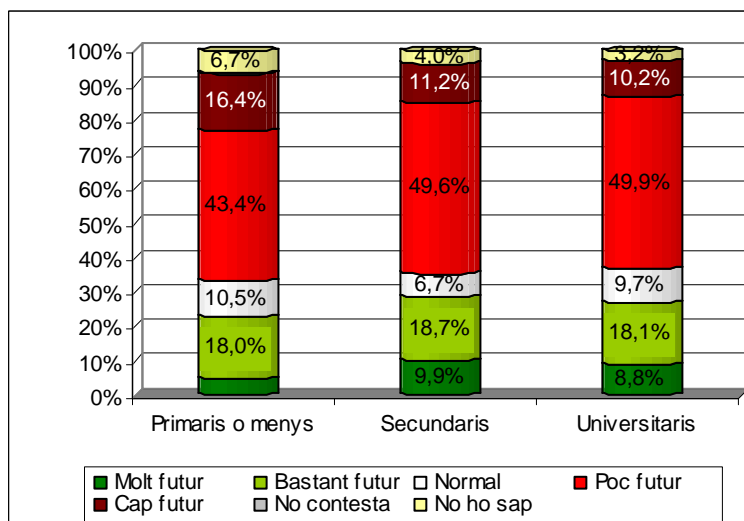
En aquest apartat es descriuen les diferències més significatives quant al futur del sector agrari, el seu paper com a sector estratègic en la lluita contra el canvi climàtic, la gestió de l'aigua i d'altres qüestions d'interès com la identificació i origen dels productes.

5.3.1. El futur del sector agrari

El futur del sector agrari és posat en dubte per la majoria dels entrevistats amb indiferència del seu nivell d'estudis. Així, un 60 per cent de cada grup afirma que l'agricultura és un sector amb poc o cap futur (veure gràfic 1)

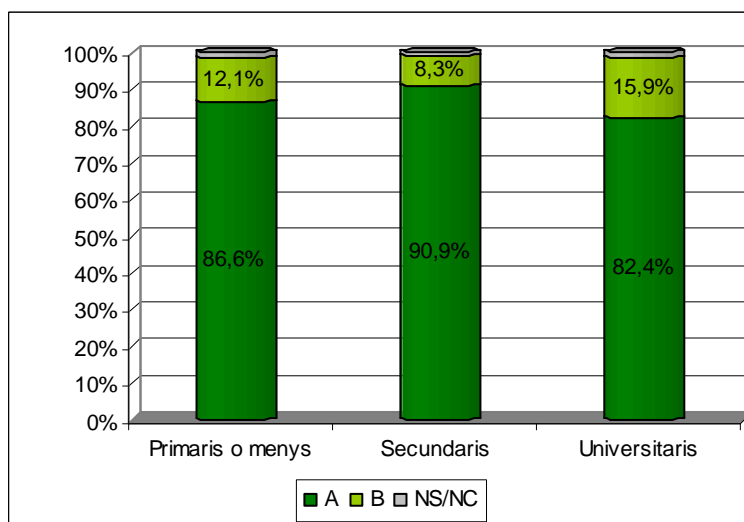
¹⁹ Aquest apartat inclou els següent objectius: 3. *Futur del sector agrari. El món agrari com a sector estratègic*; 4. *Canvi climàtic, medi ambient i sector agrari*; 6. *La gestió de l'aigua i l'ús agrari*; 8. *Identificació de l'origen i compra de productes alimentaris*

Gràfic 1. A Catalunya l'agricultura és una activitat amb futur?

De la mateixa manera, hi ha poques diferències respecte si Catalunya ha de produir o no els aliments que consumeix. El grau de suport a aquesta afirmació és molt elevat en cadascun dels grups, sobretot en el cas dels que tenen estudis secundaris: el 91 per cent dóna suport a aquesta idea (veure gràfic 2).

Gràfic 2. Amb quina de les següents frases està més d'acord

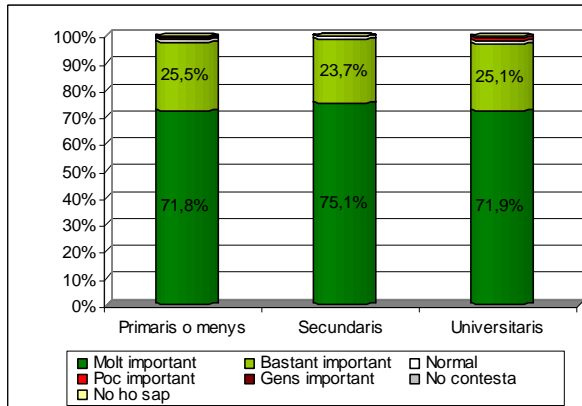
(A) És important que Catalunya produeixi tots o una gran part dels aliments que consumeix.

(B) No cal produir els aliments que es consumeixen. Es poden comprar a altres països.

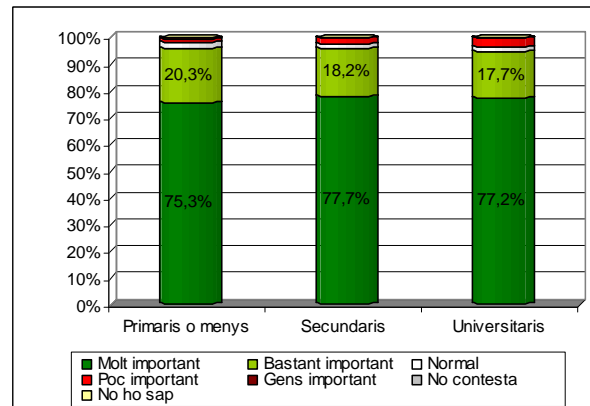
En relació amb les funcions més importants de l'agricultura, no hi ha diferències substantives en funció del nivell d'estudis. Tan sols en la valoració de la funció d'ajudar al desenvolupament econòmic i socials dels pobles petits o en la que fa referència a evitar el despoblament de les zones rurals es poden observar algunes diferències. En aquests dos casos, entre els que tenen

estudis secundaris hi ha una percentatges més elevats de suport que entre els altres dos grups.

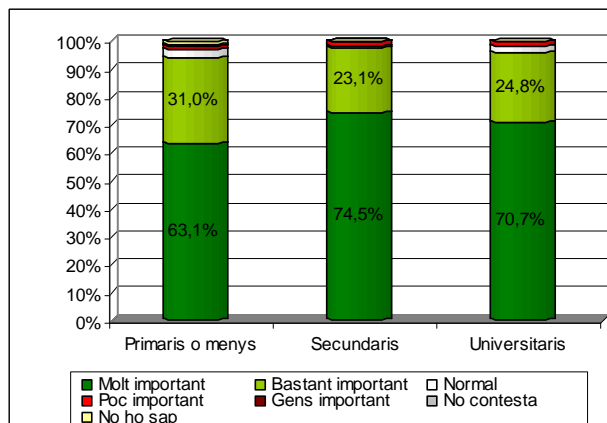
Gràfic 3. Produir aliments

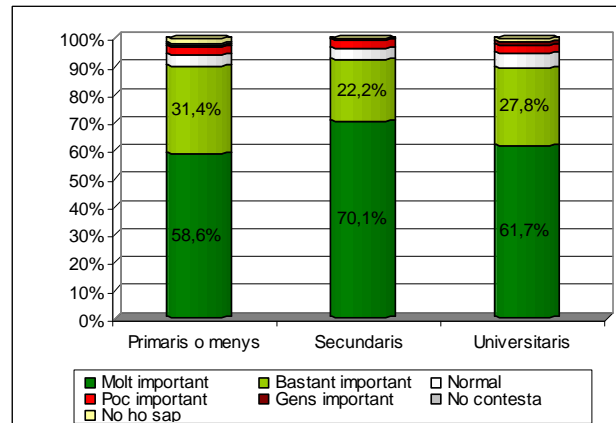
Gràfic 4. Conservar el territori i el paisatge

Gràfic 5. Ajudar al desenvolupament Econòmic i social dels pobles petits

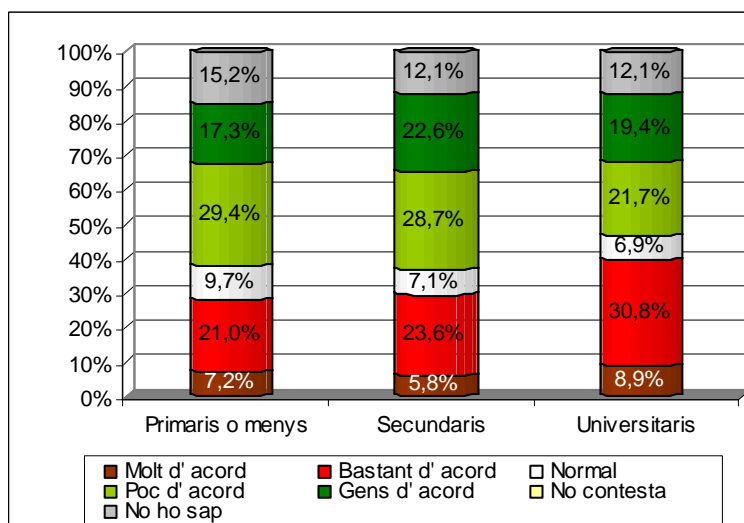

Gràfic 6. Evitar el despoblament de les zones rurals

Pel que fa a l'afirmació de que els agricultors i ramaders viuen de les subvencions, en aquest cas, el comportament més similar es dona entre els dos grups amb menys estudis: el 28 per cent dels que tenen estudis primaris diuen estar d'acord amb aquesta afirmació per un 29 per cent dels que tenen estudis secundaris. Aquest percentatge, però, és més elevat entre els universitaris, concretament, del 39,6 per cent (veure gràfic 7).

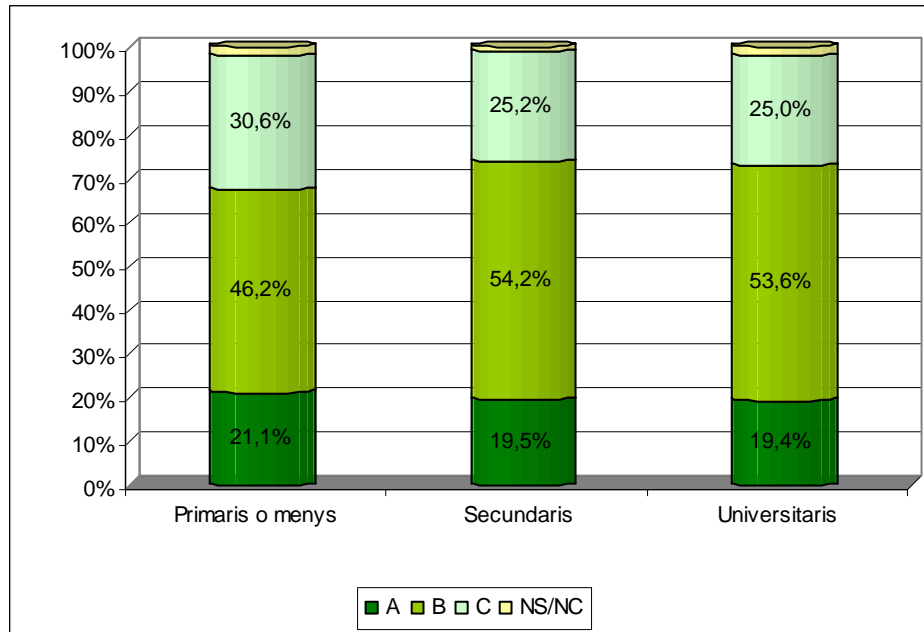
Gràfic 7. Agricultors i ramaders viuen de les subvencions

5.3.2. Canvi climàtic i medi ambient

Una de les diferències en funció del nivell d'estudis es pot observar en la determinació de què té més importància, el desenvolupament econòmic o la protecció del medi ambient (veure gràfic 8). Principalment, s'observa un comportament diferenciat entre els dos grups amb més nivell d'estudis. En ambdós casos, tant els que tenen estudis secundaris com universitaris consideren en un percentatge similar (al voltant del 55 per cent en ambdós casos) que s'ha de privilegiar la protecció del medi ambient encara que això suposi la limitació del desenvolupament econòmic. Entre els que tenen estudis primaris la principal opció també és aquesta però en un percentatge inferior, concretament el 46,2%.

Gràfic 8. Amb quina de les següents frases està més d'acord?

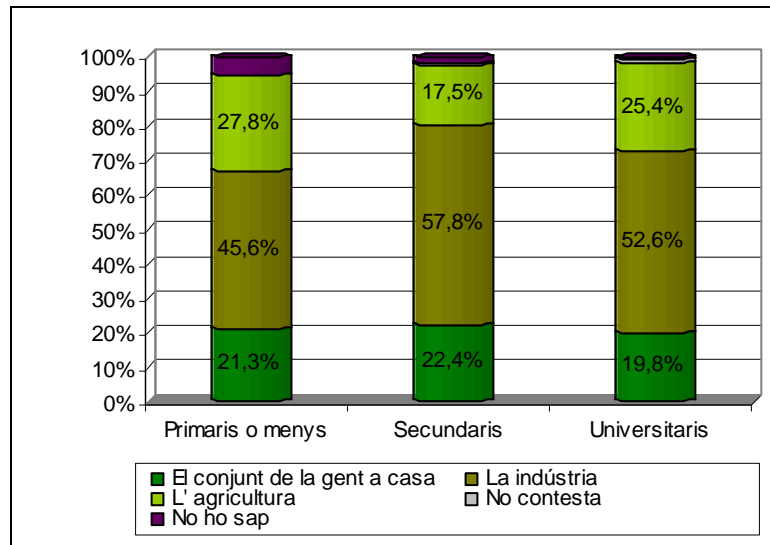

- (A) El primer és el desenvolupament econòmic. Després la protecció del medi ambient.
 (B) El primer és la protecció del medi ambient, encara que això sigui limitar el desenvolupament econòmic.
 (C) Les dues qüestions són igual d'importants. Cal buscar un equilibri.

5.3.3. Gestió de l'aigua

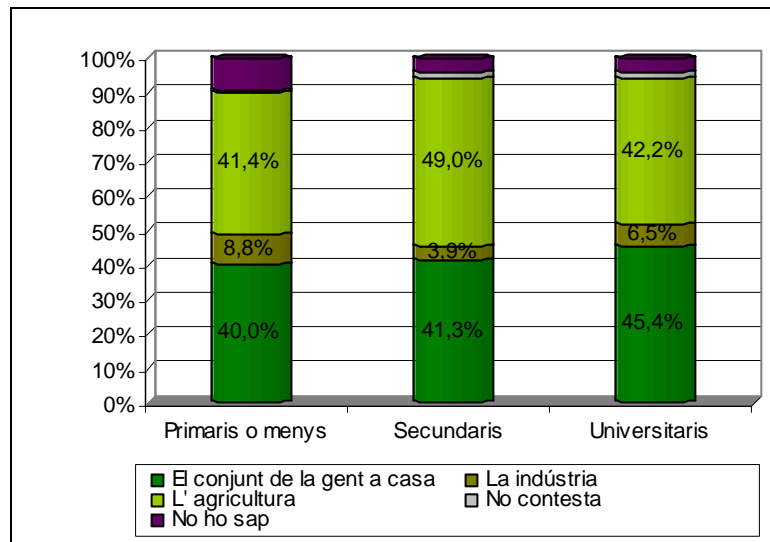
La indústria és el sector que els entrevistats consideren que gasta més aigua, amb alguns matisos en funció del nivell d'estudis (veure gràfic 9). Cal destacar que entre els universitaris i els que tenen estudis primaris el segon percentatge més elevat és el dels que consideren que és l'agricultura, en canvi entre els que tenen estudis secundaris aquesta posició (la segona en importància) l'ocupa el conjunt de la gent.

Gràfic 9. Qui gasta més aigua?

En relació a qui gestiona millor l'aigua hi ha algunes diferències a destacar. Pels que tenen estudis primaris i secundaris, és l'agricultura i després el conjunt de gent a casa, mentre que pels que tenen estudis universitaris la situació és al revés.

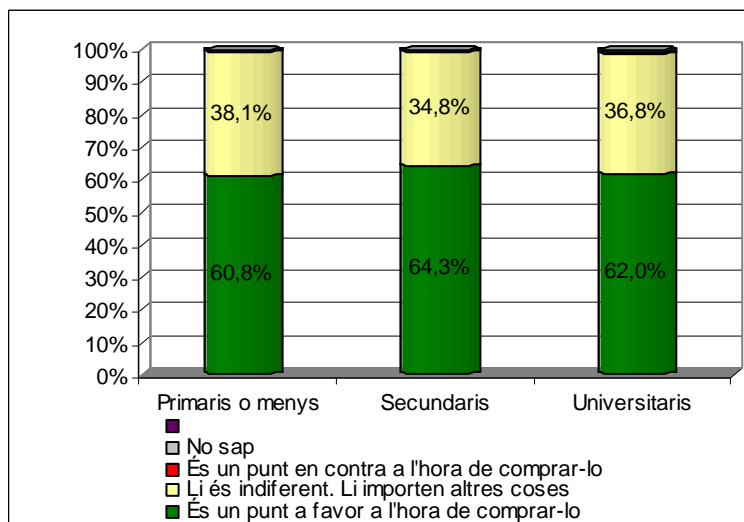
Gràfic 10. Qui fa un millor ús de l'aigua

5.3.4. Identificació i valoració dels productes catalans.

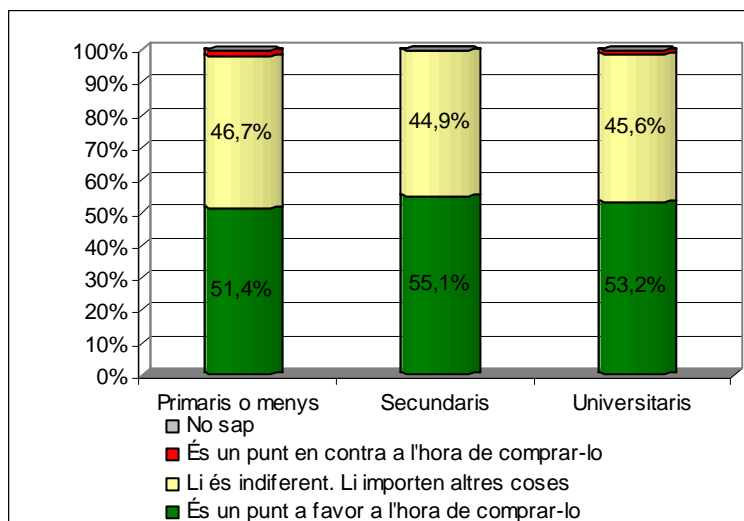
El fet que un producte fresc sigui català és un incentiu a l'hora de comprar pel 64 per cent dels que tenen estudis secundaris (veure gràfic 11). També és un incentiu molt elevat pels altres dos grups, tant pels que tenen estudis primaris (61%) com pels universitaris (62%).

Gràfic 11. El fet que un producte fresc sigui català ...

En canvi, el fet que un producte envasat sigui català no és un incentiu tan fort (veure gràfic 12). En tots tres casos les opinions estan molt dividides entre els que valorarien aquest fet a l'hora de comprar el producte o els que consideren els seria indiferent l'origen.

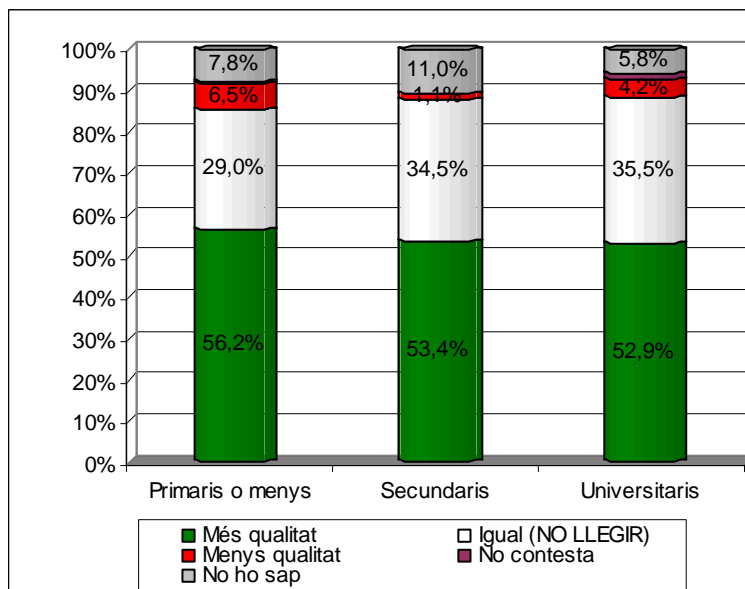
Gràfic 12. El fet que un producte envasat sigui català ...

Quant a determinades característiques dels productes catalans com ara el seu preu, la seva qualitat o el nivell de confiança que generen entre els consumidors, les diferències en funció del nivell d'estudis són poques però significatives (veure gràfic 13). Si bé tots tres grups expressen opinions similars en relació al preu dels productes catalans o a la confiança que els hi mereixen, cal destacar que el 56% dels que tenen estudis primaris valoren el fet que els

productes catalans són de més qualitat que els altres. Aquest percentatge és lleugerament inferior pels altres dos grups, així, el 53% dels que tenen estudis secundaris o el 52% dels que tenen estudis universitaris afirmen el mateix.

Gràfics 13. Els productes catalans són ...

Finalment, és interessant com, a mesura que augmenta el nivell d'estudis, també augmenta el percentatge d'entrevistes que afirmen que els hi resulta difícil o molt difícil identificar els productes catalans a l'hora d'anar a comprar.

Gràfics 14. Grau de dificultat per identificar els productes catalans

